

Základní škola Hlubočky-Mariánské Údolí okres Olomouc, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

Škola vzájemného porozumění a spolupráce

Projednán na pedagogické radě:
Projednán Školskou radou:

19. 6. 2013
19. 6. 2013

Platnost od:
Účinnost od:

19. 6. 2013
1. 9. 2013

Vydala:

Mgr. Lucie Hladíková, ředitelka školy

1. Identifikační údaje školy:

Název programu : ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání
Škola vzájemného porozumění a spolupráce

Č.j.: zsmú/203/2013
2. vydání

Škola : Základní škola Hlubočky-Mariánské Údolí
okres Olomouc, příspěvková organizace
Olomoucká 355
783 65 Hlubočky - Mariánské Údolí

Ředitelka školy : Mgr. Lucie Hladíková
Tel.: 585 351 210
736 539 006
e-mail: zs.mar.udoli@seznam.cz
web: www.zsmarianskeudoli.eu

Zřizovatel : Obec Hlubočky
Olomoucká 17
Tel.: 585 351 015
e-mail: starosta@hlubocky.cz
sekretariat@hlubocky.cz

IČ: 70982031

RED-IZO : 600140571

Součástí školy: Základní škola
Školní družina

Obsah dokumentu

1. Identifikační údaje	str. 2
• Název ŠVP	
• Platnost dokumentu	
• Údaje o škole	
• Zřizovatel	
2. Charakteristika školy	str. 5
2.1 Velikost a úplnost školy	str. 5
2.2 Umístění a podmínky školy	str. 5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	str. 5
2.4 Charakteristika žáků	str. 5
2.5 Dlouhodobé projekty	str. 5
2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	str. 6
2.7 Vlastní hodnocení školy	str. 7
3. Charakteristika ŠVP	str. 8
3.1 Zaměření školy	str. 8
3.2 Pojetí a cíle základního vzdělávání	str. 8
3.3 Výchovné a vzdělávací strategie	str. 10
3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	str. 16
3.4.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním	str. 16
3.4.2 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním	str. 16
3.5 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	str. 17
3.6 Začlenění průřezových témat	str. 18
4. Učební plán	str. 23
• Tabulace učebního plánu	str. 23
• Poznámky k učebnímu plánu	str. 24

5. Učební osnovy .....str. 25

- Název vyučovacího předmětu
- Charakteristika vyučovacího předmětu
- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
- Projekty: Dopravní výchova, Péče o zdraví,
Ochrana člověka za mimořádných událostí
- Etická výchova - doplňující vzdělávací obor

6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků .....str. 214

- 6.1 Způsoby hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou .....str. 214
- 6.2 Kritéria hodnocení – stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace .....str. 218
- 6.3 Zásady pro používání slovního hodnocení .....str. 223
- 6.4 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáků na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace .....str. 224
- 6.5 Způsob získávání podkladů pro hodnocení .....str. 225
- Podrobnosti o opravných zkouškách.....str. 226
- 6.6 Hodnocení žáka se specifickými poruchami učení .....str. 227
- 6.7 Uvolnění z výuky nebo nehodnocení žáka .....str. 227

2. Charakteristika školy:

2.1 Velikost a úplnost školy

Základní škola Hlubočky - Mariánské Údolí je neúplně organizovaná škola s 1. - 5. ročníkem. Nachází se nedaleko města Olomouce v krásném čistém prostředí v blízkosti lesa na okraji části obce Hlubočky-Mariánské Údolí. Jde o školu rodinného typu, která umožňuje lepší komunikaci mezi školou, žáky a zákonnými zástupci.

Kapacita školy je 150 žáků. V posledních letech je naplněnost školy cca 110 žáků.

Součástí školy je školní družina. Školní družina má pro svoji činnost samostatné prostory vybavené herními prvky. Kapacita ŠD je 90 žáků.

2.2 Umístění a podmínky školy

Škola se může pochlubit svými prostorovými podmínkami pro výuku i další činnosti. Prostředí školy je příjemné a esteticky upravené.

Máme pět kmenových tříd, které jsou vybaveny interaktivní tabulí s přístupem na internet, počítačovou učebnu, multifunkční učebnu, dvě oddělení školní družiny, tělocvičnu, hrací kouty a keramickou dílnu. K venkovním prostorům patří školní zahrada, dvůr a antukové hřiště. Ve třídách i ŠD jsou nové výškově nastavitelné lavice. Didaktická a výpočetní technika je na vysoké úrovni. Materiální vybavení odpovídá podmínkám školy. Žáci využívají všechny prostory školy při výuce i o přestávkách. Na estetickém prostředí školy se velkou měrou podílí žáci a učitelé. V přízemí školy jsou nově vybudované šatny, ve kterých má každé dítě svoji skříňku. Pro rozvoj estetického cítění a tvoření nám SRPŠ zakoupilo keramickou pec.

Škola má odpovídající hygienické zařízení, vybavenou výdejnu stravy a školní jídelnu.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří devět pedagogických pracovníků. Všichni jsou plně kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci – 6 učitelek včetně ŘŠ ,2 vychovatelky ŠD, asistent pedagoga.

Všichni pedagogičtí pracovníci si pravidelně doplňují své znalosti v kurzech a projektech nabízených vzdělávacími středisky (Schola servis, NIDV)

Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor ICT a koordinátor EVVO.

2.4 Charakteristika žáků

Školu navštěvují žáci z částí obce Hlubočky:

Mariánské Údolí, Posluchoy, Hlubočky – Ves. Na II. stupeň ZŠ pak přechází na spádovou školu ZŠ Hlubočky, popř. ZŠ Velká Bystřice nebo do Olomouce.

2.5 Dlouhodobé projekty

- Projekty obsahově zaměřené na EVVO - Les ve škole, M.R.K.E.V., Recyklohraní
- Výukové projekty ekologického střediska „Sluňákov“
- Projekty, které řeší zdravý vývoj a rozvoj člověka – Zdravé zuby, Zdravá pětka, Hravě žij zdravě
- Projekt Ochrana člověka za mimořádných událostí
- Projekt dopravní výchovy – Jsem chodec, jsem cyklista

Všechny snahy a aktivity vedou ke zkvalitňování výuky a zlepšování prostředí školy. V rámci minimálního preventivního programu školy nabízíme dětem odpolední aktivity – zájmové kroužky:

2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce s rodiči, se SRPŠ

Rodiče jsou pravidelně informováni a prospěchu a chování prostřednictvím deníčků, žákovských knížek a třídních schůzek, které jsou klasické společné nebo individuální konzultace s učitelem. Rodiče se mohou účastnit vyučování, navštívit učitele v době konzultačních hodin nebo po dohodě v jiném termínu.

Ve škole jsou pořádány i neformální setkání s rodiči – pracovní dílny, zahradní slavnost, vystoupení pro rodiče, dny otevřených dveří, ukázková hodina v 1. třídě, Slavnost slabikáře aj.

Se SRPŠ jsou pravidelné schůzky na konci měsíce s hospodářkou, předseda SRPŠ, hospodářka a třídi důvěrníci jsou prostřednictvím elektronické pošty seznamování o akcích pořádaných školou.

Spolupráce se Školskou radou

Školská rada má 3 členy. Byla zřízena ke dni 1. 9. 2005. Schůzka se uskutečňuje pravidelně dvakrát ročně v prvním pololetí - říjen a druhém pololetí – únor. V případě potřeby i v jiných termínech. Školská rada je pravidelně informována ředitelkou školy o provozu, výchově a vzdělávání ve škole.

Spolupráce s PPP a SPC v Olomouci

Spolupracujeme formou pravidelných konzultací, účastníme se seminářů vedených pracovníky a lektory PPP a SPC. PPP a SPC v Olomouci nám poskytuje informace na základě odborných pedagogických a psychologických vyšetření žáka.

Spolupráce s lékaři

Spolupracujeme s dětskou lékařkou v Mariánském Údolí MUDr. Helenou Plesníkovou, konzultujeme časté absence, výskyt pedikulózy aj.

Další spolupráce je s MUDr. Františkem Grycem a MUDr. Evou Felkelovou v rámci pracovnělékařských vztahů.

Spolupráce s MŠ v Mariánském Údolí

Pro předškoláky MŠ připravujeme projekt s názvem ŠKOLIČKA, chystáme pro děti divadelní představení, Mikuláše, účastníme se společných akcí.

Spolupracujeme s Obecní policií a Policií ČR formou besed a projektů, Obecní policie dohlíží na bezproblémovou docházku do školy. Spolupracujeme s HZS Olomouc, připravují pro nás zajímavé besedy. Hasiči Hluboček nám pomáhají při organizaci a bezpečnosti na akcích pořádaných školou.

Se ZŠ Hlubočky pořádáme společné schůzky v rámci MS a přípravě žáků na přechod na II. stupeň ZŠ, účastníme se na společných kulturních a sportovních akcích, pravidelně chodí žáci pátého ročníku na společné seznamovací akce.

2.7 Vlastní hodnocení školy

Dokument, který byl uveden v §28, odst. 1, písm. e), Školského zákona s novelizací Školského zákona již není povinný dokument škol. Údaje z vlastního hodnocení školy však považují za důležité nejen pro zpracování výroční zprávy (v 6 odst. vyhl.15/2005 ve znění pozdějších předpisů), ale může poskytnout zpětnou vazbu o realizaci cílů vzdělávání a závěry je pak možno využít pro plánování činnosti školy na další období.

Metody: analýza, metody SWOT, anketa, diskuze, dotazník, pozorování, hospitace, průzkum, rozhovor, sociometrie

Autoevaluaci rozumíme řízené hodnocení práce školy. Jejím úkolem je ověření a zvýšení kvality výchovy a vzdělávání. Sebeevaluace školy je stanovena § 11 a §12 zákona 561/2004 Sb., a vyhláškou č.15/2005 Sb., kterou se stanovují náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy. Autoevaluace bude realizována nepravidelně v závislosti na situaci ve škole.

Proces evaluace má několik fází:

- vytvoření evaluačního týmu – všichni pedagogičtí zaměstnanci
- stanovení cílů
- standarty výkonů (objektivní zjištění současného stavu)
- evaluační nástroje (způsob získávání informací)
- evaluační zpráva (závěrečné hodnocení)

Metody evaluace:

- anketa pro rodiče
- rozhovory s Radou školy
- analýza základních dokumentů školy
- rozbor tematických plánů
- hospitace
- rozhovor s učiteli

Jako nástroje evaluace můžeme využít vlastní i komerční dotazníky např. Mapa školy, také často využívanou SWOT analýzu.

SWOT analýza se skládá ze dvou částí, které mají dvě podčásti:

1. Interní - Silné stránky a Slabé stránky.
2. Externí - Příležitosti a Hrozby.

3. Charakteristika ŠVP:

Škola směřuje k harmonickému rozvoji osobnosti s respektováním jeho individuality v bezpečném prostředí.

3.1 Zaměření školy

Druhé vydání školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Škola vzájemného porozumění a spolupráce“ je školský dokument platný od 20. 6. 2013 s účinností od 1. 9. 2013.

Vymezuje charakter a obsah vzdělávání. Jeho úkolem není vyjmenovávat všechny nepostradatelné znalosti, které se každý žák musí naučit, zaměřuje se přednostně na rozvoj osobnosti žáka. Obecně formuluje výchovné a vzdělávací cíle a stanovuje klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj.

Cílem vzdělávání jsou kompetence, které má žák získat – kompetence k učení, řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní, to znamená, aby žáci byli připraveni a dokázali se učit, získali tvůrčí přístup, komunikační a prezentační dovednosti (včetně komunikace v cizím jazyce), schopnost spolupracovat, jednat s lidmi, nést odpovědnost, řešit problémy, dovednost práce v týmu, schopnost sebevzdělávání.

Velmi důležité jsou ve vzdělávacím programu tzv. průřezová témata, která prolínají výukou ve všech předmětech.

Průřezová témata obsažená ve vzdělávacím obsahu:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

3.2 Pojetí a cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání na 1. stupni usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a výchovu v rodině.

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence

a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělávání.

V naší škole je orientováno na situace blízké životu a praktické jednání.

Naším cílem je:

- realizovat vzdělávací proces dle našeho školního vzdělávacího programu
- a připravit žáky pro další vzdělávací stupeň
- vychovávat slušného, zdravě sebevědomého člověka se smyslem pro zodpovědnost, spolehlivost, učit komunikačním dovednostem
- vytvořit bezpečné prostředí pro všechny (žáky, učitele, rodiče)
- vytvořit kvalitní podmínky pro dobrý start k celoživotnímu vzdělávání
- dbát na dodržování vzájemně dohodnutých pravidel mezi učiteli a žáky za podpory rodičů
- rozšiřovat spolupráci školy a rodiny
- poskytnout základní vědomosti a poznatky z ekologické výchovy a lesní pedagogiky
- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací;
- rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence a cíl základního vzdělávání	Kompetence pro 5. ročník na naší škole žák:	Co to znamená na ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí
<p>Kompetence k učení</p> <p>Cíl: Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je k celoživotnímu učení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s vhodnými způsoby a metodami strategie učení, plánování a organizuje vlastní učení • v jednoduchém textu vyhledává a třídí informace na základě pochopení třídících kritérií vzhledem k individuálním a věkovým zvláštnostem • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly z nabízeného učiva • na základě svých schopností poznává smysl a cíl učení, adekvátní vztah k učení, posuzuje vlastní pokrok, plánuje si zdokonalení svého učení 	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme metody – aktivního učení, metody RVTC, metody tvořivé školy • vytváříme u žáků návyky k samostatnému učení • zohledňujeme speciální vzdělávací potřeby žáků • vedeme žáky ke čtení s porozuměním • upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovedností v praktickém životě • vedeme žáky k získávání poznatků z jiných zdrojů • zařazujeme do výuky práci na PC • vedeme žáky k sebehodnocení a podporujeme sebedůvěru ve vlastní schopnosti • výuka je postupně doplňována motivačními úkoly

Kompetence a cíl základního vzdělávání	Kompetence pro 5. ročník na naší škole žák:	Co to znamená na ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí
<p>Kompetence sociální a personální</p> <p>Cíl: Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • snaží se podílet na práci ve skupině • snaží se spoluvytvářet pravidla v týmu • učí se přijímat role ve skupině • přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytne pomoc, nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině • snaží se spolupracovat při řešení daného úkolu • vytváří si postupně pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj • snaží se ovládat své chování a jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky ke spolupráci ve skupině • podílíme se na vytváření pravidel a jejich dodržování • učíme žáky vzájemné toleranci, zodpovědnosti a respektování se navzájem • umožňujeme žákům vyjádřit svůj pocit a postoj (ranní kruh) • setkáváme se s dalšími sociálními skupinami (např. mimoškolní činnosti, exkurze, kulturní akce, jiné školy...) • hledáme řešení modelových situací

Kompetence a cíl základního vzdělávání	Kompetence pro 5. ročník na naší škole žák:	Co to znamená na ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí
<p>Kompetence občanské</p> <p>Cíl: Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi. Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyslechne názor druhého, přemýšlí o něm • seznamuje se s přesvědčením druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, upozorní na fyzické a psychické násilí • s ohledem na věk se seznamuje se základními pravidly, které se ho přímo dotýkají • je schopen rozhodnout se v jednoduché životní situaci, v případě ohrožení zná základní postupy řešení této situace • seznamuje se s našimi lidovými tradicemi, kulturně historickým dědictvím, dle svého zájmu se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit • uvědomuje si existenci environmentálních problémů, vlastní závislost na přírodě a odpovědnost za vlastní zdraví a kvalitní životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme děti se společenskými normami, právy a povinnostmi, upevňujeme a navozujeme správné sociální vztahy • vedeme žáky ke vzájemnému slušnému chování bez hrubosti a násilí, ke snaze si mezi sebou pomáhat • vedeme žáky k respektování a plnění školního řádu • vedeme k chápání sounáležitosti jedince ke své vlasti • rozvíjíme vztah k ČR i k celému světu • společně s dětmi pořádáme různé školní akce podporující lidové tradice • vedeme děti k dosažení co nejvyšší kulturní úrovně • organizujeme pro děti ozdravný pobyt v přírodě – 1x za docházku na 1. stupni ZŠ • podílíme se na ochraně a zlepšování nejbližšího okolí (výsadba stromů, obnova lesa, Den Země)

Kompetence a cíl základního vzdělávání	Kompetence pro 5. ročník na naší škole žák:	Co to znamená na ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí
<p>Kompetence komunikativní</p> <p>Cíl: Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v ústním a písemném projevu • naslouchá, rozumí a reaguje na pokyny druhých lidí, zapojuje se do diskuse a obhajuje svůj názor • seznamuje se s různými typy jednoduchých textů a záznamů, s obrazovým materiálem, běžně užívanými gesty, zvuky a jinými komunikačními prostředky • s ohledem na věk využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolím • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a spolupráce s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni • vedeme žáky ke schopnosti umět hovořit o získaných poznatcích, postupech, dojmech • prezentujeme naši školu na veřejnosti, umožňujeme osobní prezentaci žáků • vedeme žáky ke zvládnutí informačních technologií

Kompetence a cíl základního vzdělávání	Kompetence pro 5. ročník na naší škole žák:	Co to znamená na ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí
<p>Kompetence k řešení problémů</p> <p>Cíl: Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • za pomoci dospělého vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a seznámí se s problémem • vyhledává informace vhodné k řešení problému • s ohledem na věk a schopnosti samostatně řeší problémy, ve kterých volí vhodné způsoby řešení • prakticky ověřuje správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací • s ohledem na věk činí rozhodnutí, která je schopen obhájit a nést za ně odpovědnost 	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k otevřenému upozorňování na problémy • společně se žáky se snažíme vzniklé problémy řešit • řešíme problémové úkoly a postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším • na základě pochopení sami žáci navrhnou a vymýšlejí různé možnosti řešení problému • povzbuzujeme žáky k trpělivosti a vytrvalosti při řešení problému

Kompetence a cíl základního vzdělávání	Kompetence pro 5. ročník na naší škole žák:	Co to znamená na ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí
<p>Kompetence pracovní</p> <p>Cíl: Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • s ohledem na věk používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje stanovená pravidla při práci • využívá získané znalosti, zkušenosti a dovednosti ve škole i mimo ni • snaží se hodnotit a vážit si výsledků své práce a práce ostatních z hlediska kvality a hospodárnosti • seznamuje se s různými profesemi a druhy lidské činnosti, utváří si představu o budoucím povolání 	<ul style="list-style-type: none"> • v rámci výuky dbáme na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech • vedeme žáky k dosažení zručnosti při práci s různými materiály, k udržování pořádku na pracovním místě • vytváříme s žáky kritéria hodnocení své práce • účelně a zodpovědně využíváme materiály • shromažďujeme papír a organizujeme jeho odvoz • žáky vedeme k sebehodnocení a hodnocení práce druhých • umožňujeme nahlédnout do různých oborů lidské činnosti

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.4.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Z důvodu zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění žáků uplatňujeme při jejich vzdělávání kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovedností žáků.

Žáci se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním jsou vzděláváni formou individuální integrace do běžných tříd a vzdělávání podle jejich učebních plánů. Je jim věnována náležitá individuální péče.

V naší škole se vzdělávají žáci s různými speciálními vzdělávacími potřebami – s hyperaktivitou, nižším nadáním, se specifickými poruchami učení – dyslexií, dysortografií, dysgrafií, poruchy koncentrace, ADHD, s pomalým tempem nebo s psychickou labilitou.

Program školy umožňuje vzdělávání v běžné třídě a rozvoj každého z nich.

Snažíme se zachytit vývojové poruchy u žáků co nejdříve. Spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP). Rodičům žáků s výukovým nebo výchovným problémem doporučujeme návštěvu poradny a následnou spolupráci školy při nápravě.

Žáci jsou hodnoceni známkou, je respektováno individuální pracovní tempo.

Snažíme se, aby všichni žáci byli úspěšní, zajišťujeme potřebnou podporu.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním zabezpečujeme tyto podmínky:

- diagnostika potřeb žáka
- zajištění potřebné péče ve škole
- zprostředkování další odborné péče a odborné diagnostiky
- uplatnění zdravotní hlediska a respektování individuality a potřeb žáka
- umožnění využití všech podpůrných opatření při vzdělávání žáků
- uplatnění principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- poradenství žákům, zákonným zástupcům a učitelům
- zohlednění druhu, stupně a míry postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání
- reedukace žáka
- v rámci možností a potřeby asistent pedagoga

3.4.2 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají žáci pocházející z majoritní populace. Jsou to žáci z různých u nás již žijících menšin nebo žáci přicházející k nám v rámci migrace (především azylantů a účastníci řízení o udělení azylu). Počet těchto žáků se ve školách stále zvyšuje. Někteří z těchto žáků se bez závažnějších problémů integrují do běžné školy, jiní se mohou setkávat s různými obtížemi pro svou jazykovou odlišnost nebo proto, že jsou hluboce ovlivněni svými rodinami a jejich kulturními vzorci, projevujícími se v chování, jednání, odlišné hodnotové stupnici, stylu života, pojetí výchovy dětí, vztahu ke vzdělání apod. Žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy. Proto je nezbytné i všem těmto žákům věnovat specifickou péči v rozsahu, který potřebují.

Cílem školy je integrace žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí do života třídy a školy, společnosti

Pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním zabezpečujeme tyto podmínky:

- diagnostika potřeb žáka
- zajištění potřebné péče ve škole
- individuální nebo skupinovou péči
- pomoc asistenta pedagoga
- menší počet žáků ve třídě
- odpovídající metody a formy práce
- specifické učebnice a materiály
- pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu
- spolupráci s psychologem, speciálním pedagogem – etopedem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky
- poradenství žákům, zákonným zástupcům a učitelům

3.5 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Uplatňují se při něm metody pedagogické, psychologické, pedagogicko-psychologické i laické. Jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledků práce žáka a portfolio žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci. Především u žáků do 9 let je náročné jednoznačně stanovit, zda se jedná o mimořádné nadání, nebo o nerovnoměrný (zrychlený) vývoj, který se postupně může vyrovnávat s věkovou normou a ve výsledku se může pohybovat v pásmu lepšího průměru. Při vyhledávání mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům s vývojovou poruchou učení nebo chování, s tělesným handicapem, žákům z odlišného kulturního a znevýhodňujícího sociálního prostředí.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných vyžaduje individuální přístup.

Některé ukazatele nadaného žáka.

- bystrý, vnímavý, chápe rychle souvislosti
- rychle se učí nové věci
- má bohatý, aktivní slovník, kultivované vyjadřování
- zaměřuje se na nové, aktuální poznatky, události
- má výbornou paměť
- rychlá orientace v učebních postupech
- úkoly řeší samostatně
- vlastní pracovní tempo
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- vhled do vlastního učení
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí
- je nápaditý a originální v řešeních problémových úloh
- má důvěru ve své schopnosti (věří si)

Snahou je zajistit potřebnou podporu žákovi a rodině, ve spolupráci s učiteli vytvořit podmínky pro rozvoj jeho schopností. Poskytnout podporu, která odpovídá jejich potřebám v množství informací a podnětů pro další studium. (samostatné řešení úkolů, rozšiřující témata, vedení projektů – spolupráce s učitelem)

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků vycházíme důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

Pro úspěšné vzdělávání žáků nadaných zabezpečujeme tyto podmínky:

- individuální vzdělávací plány
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností. Průřezová témata tvoří *povinnou součást základního vzdělávání*.

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a jejich obsah realizován formou projektů.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)					
Tématické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Rozvoj schopností poznávání	Čj, Pč, Vv, Hv, M, Tv	Čj, M, Hv, Vv, Pč, Prv, Tv	Čj, Aj, M, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, M, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, M, Př, Hv, Vv, Tv, Pč, Inf
	PROJEKT				
Sebepoznávání a sebepojetí	Hv, Tv Prv, Vv	Čj, Prv, Hv, Vv, Tv	Čj, Aj, Prv, Hv, Vv, Tv	Př, Hv, Vv, Tv	Př, Hv, Vv, Tv, Inf
	PROJEKT				
Seberegulace a sebeorganizace	Tv, Čj, Prv	Čj, Prv, Tv, Pč Vv	Čj, Aj, Prv, Tv, Pč, Vv	Čj, Vv, Tv, Pč	Čj, M, Vv, Tv, Pč
	PROJEKT				
Psychohygiena	Čj, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč	Prv, Hv, Vv, Tv, Pč, Čj	Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Př, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, Př, Hv, Vv, Tv, Pč
	PROJEKT				
Kreativita	Čj, M, Hv, Vv, Pč	M, Hv, Vv, Pč	Čj, M, Hv, Vv, Pč, Prv	M, Hv, Vv, Pč, Př	Čj, Hv, Vv, Pč
	PROJEKT				
Poznávání lidí	Čj, Prv, Hv	Prv, Vv, Pč	Prv, Vv, Pč	M, Vv, Tv, Pč	Př, Vv, Tv, Pč
	PROJEKT				
Mezilidské vztahy	Čj, Prv, Hv, Tv	Čj, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč	Hv, Vv, Pč, Prv	Čj, Př, Hv, Vv, Pč	Čj, Př, Hv, Vv, Pč
	PROJEKT				
Komunikace	Čj, Tv, Pč	Čj, Hv, Vv, Tv, Pč, Prv	Čj, Aj, Hv, Vv, Tv, Pč, Prv	Čj, Př, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Hv, Vv, Tv, Pč
	PROJEKT				
Kooperace a kompetice	Čj, M	Čj, M, Vv, Tv, Prv, Hv	Čj, Vv	Vl, Hv, Vv	M, Hv, Vv
	PROJEKT				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj, Tv	M	M	Čj, M	Čj, M
	PROJEKT				
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv	Prv			
	PROJEKT				

Výchova demokratického občana (VDO)					
Tématické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	Čj, Prv	Prv	Čj Tv	Vl, Tv	Vl, Tv
	PROJEKT				
Občan, občanská společnost a stát	Prv	Prv	Prv	Vl	Vl
	PROJEKT				
Formy participace občanů v politickém životě					
	PROJEKT				
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl	
	PROJEKT				

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)					
Tématické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá				Aj, Hv	Aj, Vl, Hv, Inf
	PROJEKT				
Objevujeme Evropu a svět					Vl
	PROJEKT				
Jsme Evropané				Vl	
	PROJEKT				

Multikulturní výchova (MkV)					
Tématické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní difference		Čj		Čj, Aj	Aj
	PROJEKT				
Lidské vztahy	Prv	Čj, Prv	Čj, Aj, Prv	Aj	Aj, Vl
	PROJEKT				
Etnický původ					Vl
	PROJEKT				
Multikulturalita				Aj	Aj
	PROJEKT				
Princip sociálního smíru a solidarity					
	PROJEKT				

Enviromentální výchova (EV)					
Tématické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy		Prv		Př	Př
	PROJEKT				
Základní podmínky života	Prv	Prv, Pč	Pč, Prv	Př, Pč	Pč
	PROJEKT				
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pč	Prv, Vv, Pč	Prv, Vv, Pč	Př, Vv, Pč	Př, Vv, Pč
	PROJEKT				
Vztah člověka k prostředí	Prv	M, Prv, Tv	M, Prv	M, Př	M
	PROJEKT				

Mediální výchova (MV)					
Tématické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Čj, Prv	Čj, Tv	Čj, Tv
	PROJEKT				
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Prv	Čj, Př	Čj
Stavba mediálních sdělení					
Vnímání autora mediálních sdělení					
Fungování a vliv médií ve společnosti					
	PROJEKT				
Tvorba mediálního sdělení		Vv	Vv	Čj, Vv	Čj, Vv
Práce v realizačním týmu					

4. Učební plán :

Učební plán pro 1. stupeň ZŠ

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	10	8	7	7	35 /6
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	20 /5
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			12 /2
	Přírodověda	-	-	-	2	2	
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12 /1
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	2	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5
Průřezová témata		P	P	P	P	P	P
Disponibilní čas.dotace		2	3	3	2	4	14
Celkem		21	22	24	25	26	118

Poznámky k učebnímu plánu

- Výuka jednotlivých předmětů probíhá podle učebnímu plánu ŠVP.
- Učební plán školního vzdělávacího programu poskytuje obecný vědomostní základ, vyváženě rozvíjí všechny oblasti žákovy osobnosti.
- Základní vyučovací jednotkou nemusí být vždy vyučovací hodina (45 min) – možnost upravit délku vyučovací jednotky aktuálně upravit podle potřeb žáků (Hv).
- Do výuky jsou zařazovány nové metody a formy výuky: skupinové práce, kooperační činnosti, projektové učení, besedy, vycházky, exkurze, apod..
- Povinností je dodržet délku vyučovací hodiny u předmětů anglický jazyk, český jazyk a matematika, při integraci předmětů, při projektech apod. musí dodržet časovou proporcii jednotlivých předmětů v týdnu a zásady hygieny školní práce, (přestávky, relaxace, atd.)

Český jazyk

- v 1. – 5. roč. se člení na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu
- je posílen o 6 h z disponibilní časové dotace

Matematika

- je posílen o 5 h z disponibilní časové dotace

Informatika

- předmět bude dělen na skupiny od počtu **16** žáků ve třídě, vzhledem k počtu počítačů v učebně informatiky – 15ks

Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda

- všechny vyučovací předměty zahrnují učivo oblasti Člověk a jeho svět a jsou posíleny o 2 h z disponibilní časové dotace

Výtvarná výchova

- je ve 3. roč. posílena o 1 h z disponibilní časové dotace

Výchova ke zdraví, Dopravní výchova, Ochrana člověka za mimořádných událostí

- je integrována do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná napříč všemi ročníky. Je realizována v rámci vzdělávacího obsahu Prvouky, Přírodovědy, Vlastivědy a projektových dnů.

Informační gramotnost

- je integrována do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Matematiky

Etická výchova

- je integrována do celého vzdělávacího obsahu všech ročníků a jednotlivých předmětů!

5. Učební osnovy

Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět	Český jazyk

Charakteristika předmětu **Obsahové vymezení předmětu**

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** vychází ze vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: **komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova**. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V **komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V **jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V **literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Časová dotace

Předmět český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 5. ročníku.

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
	9	10	8	7	7	41

Organizační vymezení předmětu

místo realizace

- kmenová třída
- multifunkční učebna
- počítačová učebna
- mimo třídu – galerie, knihovny, výstavy

formy realizace

- výuka probíhá ve vyučovacích hodinách
- střídá se práce frontální, skupinová, samostatná, či ve dvojicích, zařazují se jazykové hry, práce s výukovými programy na PC, projekty

Dělení a spojování

Nepředpokládá se žádné spojování ani dělení tříd na skupiny.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy a komunikace, seberegulace a sebeorganizace, kooperace a kompetice řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VDO – občanská společnost a škola

MkV – kulturní diference, lidské vztahy

MeV – kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, interpretace mediálního sdělení

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

učitel:

- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu a zohledňuje individuální tempo učení jednotlivých žáků
- ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)

žáci:

- učí se chápat čtení jako nástroj dalšího učení a zdokonalování se a také jako nástroj zábavy a odpočinku
- jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- učí se pracovat s encyklopediemi a vyhledávat a třídit informace v literatuře a na internetu
- používají obecně užívané termíny
- získané znalosti propojují do souvislosti

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- na modelových příkladech ve svých předmětech naučí žáky algoritmu řešení problémů
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů

žáci:

- rozpoznají problém, navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

učitel:

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu přiměřenému jejich věku
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace apod.)
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti

žáci:

- učí se správnému vedení rozhovoru
- učí se naslouchat druhým
- dokáží být taktní a ohleduplní
- učí se prezentovat své myšlenky a názory
- učí se základním komunikačním dovednostem v mezilidských vztazích (omluva, pozdravy, poděkování, žádost, prosba, blahopřání, telefonování, dopis)

Kompetence sociální a personální

učitel:

- organizuje práci ve skupinách, učí žáky spolupracovat při řešení problémů
- učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- vede žáky ke vzájemnému respektu, podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

žáci:

- pracují v týmech, učí se chápat efektivitu spolupráce, dokáží zastávat různé role v týmu
- respektují pokyny učitele
- učí se pomáhat a radit slabším a požádat o pomoc zkušenějšího

Kompetence občanské

učitel:

- využívá naučné i vědecké literatury (přiměřené k věku žáků) k vytváření správného postoje k přírodě a k životnímu prostředí
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů

žáci:

- učí zvládnout komunikaci ve vyhraněných situacích
- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo se sociálním znevýhodněním jsou k dispozici vhodně uzpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- vede žáky k organizování a plánování učení
- zajímá se, jaký způsob výuky vyhovuje jeho žákům
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů žakovských prací

žáci:

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívají daných pracovních podmínek

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura – 1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ porozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti ➤ pozorně a soustředěně naslouchá ➤ porozumí mluveným pokynům přiměřené náročnosti ➤ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou, nebo nedbalou výslovnost ➤ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ➤ volí vhodné prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ➤ respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení Technika čtení – slabičně analytický způsob čtení Čtení slabik, jednoduchých slov Čtení vět s porozuměním • Naslouchání Praktické naslouchání Věcné naslouchání – pozorné, soustředěné, aktivní zaznamenat slyšené, reagovat otázkami • Mluvený projev Základy techniky mluveného projevu dýchání, tvoření hlasu, výslovnost Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz vypravování Základní komunikační pravidla oslovení, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování 	<p>OSV - Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině, třídě</p> <p>OSV - Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování</p> <p>OSV – Psychohygiena: hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola: uplatňuje principy slušného chování</p>	

➤ seřazuje ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich příběh.	<p>Mimojazykové prostředky mimika, gesta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění pohádky podle osnovy Dramatizace 		
	Jazyková výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slov na hlásky ➤ odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ➤ zvládá analýzu a syntézu slova ➤ porovnává významy slov 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka Sluchové rozlišení hlásek Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin Sluchová analýza a syntéza slov Modulace souvislé řeči /tempo, intonace, přízvuk/ • Slovní zásoba a tvoření slov Slova a pojmy Význam slov 	<p>OSV- Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění</p> <p>OSV – Komunikace: komunikace v různých situacích</p>	
	Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu. ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ➤ čte, přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů rozpočítadla, hádanky, říkadla, přísloví básně pro děti a o dětech pohádka, vyprávění • Zážitkové čtení a naslouchání Hlasité čtení ukázek z dětských knih, časopisů Seznámení s pohádkovými postavami Povídky o dětech Hodnocení vlastností postav 	<p>OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>OSV – Komunikace: otevřená komunikace</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • Základní literární pojmy Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka básník, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec verš, rým 		
--	---	--	--

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura – 2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ porozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti ➤ pozorně a soustředěně naslouchá ➤ porozumí mluveným pokynům přiměřené náročnosti ➤ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou, nebo nedbalou výslovnost ➤ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ➤ volí vhodné prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ➤ respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru ➤ seřazuje ilustrace podle dějové 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení praktické čtení <ul style="list-style-type: none"> - technika čtení - čtení pozorné, plynulé - znalost orientačních prvků v textu - věcné čtení - čtení vyhledávací, klíčová slova • Naslouchání Praktické naslouchání Věcné naslouchání <ul style="list-style-type: none"> - pozorné, soustředěné, aktivní (zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) • Mluvený projev Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Vyjadřování závislé na komunikační situaci • Komunikační žánry <ul style="list-style-type: none"> - pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, oznámení, 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění</p> <p>OSV - Komunikace: komunikace v různých situacích (omluva, pozdrav, prosba)</p> <p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání</p> <p>MkV- Lidské vztahy: udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi</p> <p>MkV- Kulturní difference: jedinečnost každého člověka</p> <p>OSV – Komunikace:</p>	

posloupnosti a vyprávět podle nich příběh	<p>vypravování</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní komunikační pravidla (oslovení, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) • Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • Písemný projev Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) Žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, pozdrav 	komunikace v různých situacích	
	Jazyková výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky ➤ odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ➤ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená ➤ rozlišuje podstatná jména, slovesa a předložky v základním tvaru ➤ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka Sluchové rozlišení hlásek Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin Sluchová analýza a syntéza slov Modulace souvislé řeči /tempo, intonace, přízvuk/ • Slovní zásoba a tvoření slov Slova a pojmy Význam slov • Tvarosloví Slovní druhy (podstatná jména, slovesa, předložky) 	<p>OSV - Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, pohled na svět očima druhého</p> <p>OSV - Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní ladění mysli</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje v textu druhy vět podle postojů mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ➤ píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> • Skladba Věta jednoduchá a souvětí 		
	Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších ➤ odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů • Zážitkové čtení a naslouchání • Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu. Dramatizace, Vlastní výtvarný doprovod • Základní literární pojmy Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, básník, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec verš, rým, přirovnání 	<p>MkV - Kulturní difference: poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>OSV - Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, zvládnutí situace soutěže, konkurence</p> <p>OSV - Rozvoj schopností: poznávání: cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje vztahy k druhým lidem</p>	

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura – 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ porozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti ➤ pozorně a soustředěně naslouchá ➤ porozumí mluveným pokynům přiměřené náročnosti ➤ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ➤ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ➤ volí vhodné prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ➤ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení technika čtení – slabičně analytický způsob čtení čtení slabik, jednoduchých slov čtení vět s porozuměním • Naslouchání praktické naslouchání věcné naslouchání – pozorné, soustředěné, aktivní zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) • Mluvený projev základy techniky mluveného projevu dýchání, tvoření hlasu, výslovnost vyjadřování závislé na komunikační situaci komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování) základní komunikační pravidla (oslovení, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) mimojazykové prostředky (mimika, gesta) 	<p>OSV – Komunikace: komunikace v různých situacích (omluva, pozdrav, prosba, informování, odmítnutí, přesvědčování vysvětlování)</p> <p>OSV – Komunikace: dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, druhy dialogu)</p> <p>OSV - Kreativita: rozvoj pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak)</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola: demokratické vztahy ve škole, třídě</p> <p>MkV – Lidské vztahy podílí se na spolupráci, uplatňuje principy slušného chování</p> <p>MkV – Lidské vztahy: rozvíjí spolupráci s jinými lidmi</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním ➤ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojovat písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev ➤ píše věcně i formálně jednoduchá sdělení ➤ respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru ➤ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich příběh 	<ul style="list-style-type: none"> • Písemný projev základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, jednoduché tiskopisy - přihláška, dotazník, vypravování) 		
	Jazyková výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slov na hlásky ➤ odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ➤ zvládá analýzu a syntézu slova ➤ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná ➤ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka Sluchové rozlišení hlásek Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin Sluchová analýza a syntéza slov Modulace souvislé řeči /tempo, intonace, přízvuk/ • Slovní zásoba a tvoření slov Slova a pojmy Význam slov Slova jednoznačná a mnohoznačná Antonyma, synonyma a homonyma Stavba slova 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání- cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání</p> <p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení dovednosti zapamatování</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ➤ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ➤ spojuje věty v jednodušší souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ➤ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky ➤ odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech dě,tě,ně,ů/ú,bě ,pě,vě,mě – mimo morfologický šev ➤ píše velká písmena na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvarosloví Slovní druhy, tvary slov • Skladba Věta jednoduchá a souvětí, základní Skladební dvojice • Pravopis Lexikální 		
	Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve 	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů rozpočítadla, hádanky, říkadla, přísloví, básně pro děti a o dětech, pohádka, vyprávění 	OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	

<p>verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • Zážitkové čtení a naslouchání hlasité čtení ukázek z dětských knih, časopisů seznámení s pohádkovými postavami povídky o dětech hodnocení vlastností postav • Tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • Základní literární pojmy rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka básník, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec verš, rým 	<p>OSV - Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí soutěže a konkurence</p> <p>OSV - Sebepoznání, sebepojetí: co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v chování</p> <p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hledání rozdílů mezi informativním a zábavním sdělením</p>	
--	---	--	--

Očekávané výstupy na konci 1. období

Žák:

Komunikační a slohová výchova

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Jazyková výchova

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Literární výchova

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura – 4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ➤ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ➤ reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ➤ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ➤ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) • Naslouchání praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) • Mluvený projev základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry, pozdrav, oslovení ,omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání</p> <p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hodnotící prvky ve sdělení, chápání podstaty mediálního sdělení</p> <p>OSV - Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy, pohled na svět očima druhého</p> <p>OSV - Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli, hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – Komunikace:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace ➤ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti 	<p>zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Písemný projev základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu), žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování 	<p>komunikace v různých situacích, specifické komunikační dovednosti, dialog, otevřená a pozitivní komunikace</p> <p>OSV-Komunikace: dovednosti pro verbální i neverbální sdělování</p>	
Jazyková výchova			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ➤ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ➤ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ➤ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ➤ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) • Tvarosloví slovní druhy, tvary slov • Skladba 	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy</p> <p>MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce</p> <p>MV – Tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr</p>	

<p>v souvětí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňovat ➤ píše správně i/y po obojetných souhláskách ➤ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<p>věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravopis Lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda podmětu s přísudkem) 	<p>výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení OSV - Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení dovednosti zapamatování</p>	
	Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ➤ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů • Zážitkové čtení a naslouchání • Tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • Základní literární pojmy Literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec režisér, verš, rým, přirovnání 	<p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavných prvků ve sdělení od informativního</p> <p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení</p> <p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>MkV – Kulturní diferenciacce: poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>	

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura – 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenávat ➤ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ➤ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a pamatuje si z něj podstatná fakta ➤ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ➤ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ➤ rozlišuje spisovnou a nespisovnou 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) • Naslouchání praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) • Mluvený projev základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry, pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hodnotící prvky, výběr slov a záběrů, identifikace základních orientačních prvků v textu</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní ladění mysli, hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – Komunikace: komunikace v různých situacích, specifické komunikační dovednosti, dialog, otevřená a pozitivní komunikace</p>	

<p>výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<p>prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Písemný projev základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu), žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování 	<p>MV – Interpretace mediálního sdělení: různé typy sdělení, jejich interpretace a funkce</p>	
Jazyková výchova			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ➤ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ➤ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ➤ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ➤ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) • Tvarosloví slovní druhy, tvary slov • Skladba 	<p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě</p> <p>MV – Tvorba mediálního sdělení: tvorba mediálního sdělení pro časopis</p> <p>OSV – Komunikace: dovednosti pro sdělování – technika řeči</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání</p> <p>OSV – Rozvoj schopnosti</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ➤ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ➤ píše správně i/y po obojetných souhláskách, zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<p>věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravopis lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda podmětu s přísudkem) 	<p>poznávání: řešení problémů, cvičení dovedností pro zapamatování</p>	
	<p>Literární výchova</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ➤ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů • Zážitkové čtení a naslouchání • Tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • Základní literární pojmy Literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání 	<p>OSV – Komunikace:dovednosti pro sdělování – technika řeči</p> <p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>OSV – Kreativita:cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>	

Očekávané výstupy na konci 2. období

Žák:

Komunikační a slohová výchova

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

Jazyková výchova

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Literární výchova

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět	Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** vychází ze vzdělávacího oboru **Cizí jazyk** ze vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.

Základní myšlenkou výuky anglického jazyka je probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytvoření kladného vztahu k tomuto předmětu. Cílem je seznámení žáků s cizím jazykem, univerzálním dorozumívacím prostředkem současného globalizovaného světa, pochopení nezbytnosti ovládat tento jazyk, probuzení zájmu o studium, vytváření kladného vztahu k cizím jazykům, uvědomění si pocitu rozvoje osobnosti a zdravého sebevědomí. Vytváří se základy pro osvojení a rozvinutí potřebných komunikačních dovedností v daném jazyce, čtení přiměřených textů, zvládnutí jednoduchých dialogů. Využívá se vzdělávací strategie nácviku různých situací, které mohou žáky potkat v cizojazyčném prostředí, tak, aby byli schopni se dorozumět např. v obchodě, v restauraci, požádat o radu při hledání cesty, o pomoc v případě nouze. Cílem je naučit děti stručně popsat problém, nenechat se odradit prvním nezdarem a dokázat samostatně najít další možná řešení. Důraz je kladen na verbální komunikaci. Písemný projev se učí žáci zvládnout na úrovni svých obecných grafických schopností, porozumění psanému textu na veřejných nápisech, krátkých sděleních a při práci s počítačem apod. Zásadní je odstranění obav z verbální komunikace především při náhodném, neočekávaném, nepřipraveném kontaktu a schopnost reagovat na obecné dotazy běžného interpersonálního styku. Výuka cizího jazyka začíná audioorálním kurzem. Výklad gramatických jevů je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena na základě zájmů a možností každého žáka. U žáků se SPU je kladen důraz především na mluvený projev a dovednost dorozumět se.

Časová dotace

Předmět anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 5. ročníku.

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
	-	-	3	3	3	9

Organizační vymezení předmětu

místo realizace

- kmenová třída
- multifunkční učebna
- počítačová učebna
- mimo třídu – galerie, knihovny, výstavy

formy realizace

- výuka probíhá ve vyučovacích hodinách
- střídá se práce frontální, skupinová, samostatná, či ve dvojicích, zařazují se jazykové hry, práce s výukovými programy na PC, projekty

Dělení a spojování

Nepředpokládá se žádné spojování ani dělení tříd na skupiny.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy a komunikace, seberegulace a sebeorganizace, kooperace a kompetice řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VDO – občanská společnost a škola

MkV – kulturní difference, lidské vztahy

MeV – kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, interpretace mediálního sdělení

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

učitel:

- vede žáky ke stálému zdokonalování cizího jazyka
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle a zohledňuje individuální tempo učení jednotlivých žáků
- ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)

žáci :

- získává pozitivní a motivovaný vztah k anglickému jazyku
- využívá angličtiny v oborech, které jsou pro jeho věkovou skupinu odpovídající (hudba, film, počítačové hry, sport)
- vyhledává anglické výrazy a snaží se jim porozumět

- pracuje s dvojjazyčným slovníkem
- rozvíjí své schopnosti komunikovat v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- na modelových příkladech ve svých předmětech naučí žáky algoritmu řešení problémů
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů

žáci :

- využívá strategie nácviku různých situací, které ho mohou potkat v cizojazyčném prostředí tak, aby byl schopen se dorozumět např. v obchodě, v restauraci, požádat o radu při hledání cesty, o pomoc v případě nouze
- stručně popíše problém
- nenechá se odradit prvním nezdarem
- hledá další možná řešení

Kompetence komunikativní

učitel:

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu přiměřenému jejich věku
- učí žáky prezentovat své názory a myšlenky
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti

žáci :

- osvojuje si základní slovní zásobu, nenásilnou, hravou formou
- zvládá písemný projev na úrovni svých obecných schopností
- rozumí psanému textu na veřejných nápisech, krátkých pokynech a sděleních.
- rozumí mluvenému slovu, pokynům, sdělením
- odbourává případné obavy z verbální komunikace
- vyjadřuje se v jednoduchých a srozumitelných větách, pokouší se o jednoduchý dialog

Kompetence sociální a personální

učitel:

- organizuje práci ve skupinách, učí žáky spolupracovat při řešení problémů
- učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce

- vede žáky ke vzájemnému respektu, podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

žáci :

- učí se respektovat mravní hodnoty země, kterou navštíví
- seznamuje se s cizojazyčnou kulturou a toleruje jejich odlišnosti

Kompetence občanské

učitel:

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů

žáci :

- respektuje základní pravidla a společenské normy chování a zvyků v cizí zemi

Kompetence pracovní

učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- vede žáky k organizování a plánování učení
- zajímá se, jaký způsob výuky vyhovuje jeho žákům
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů žakovských prací

žáci:

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívají daných pracovních podmínek

PŘEDMĚT: Anglický jazyk – 3. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák			
Řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> Zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně) základní výslovnostní návyky Slovní zásoba slovní zásoba k probíraným tematickým okruhům Tematické okruhy rodina, škola, lidské tělo, oblékání, kalendářní rok (dny v týdnu), zvířata, čísla, barvy Základní gramatické struktury a typy vět 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání</p> <p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: informace o mé osobě</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního jednání a prožívání</p> <p>OSV - Komunikace: dovednosti pro sdělování</p> <p>MkV - Lidské vztahy: tolerantní vztahy s jinými lidmi, vztahy mezi kulturami</p>	

Očekávané výstupy na konci 1. období

Žák:

Řečové dovednosti

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

PŘEDMĚT: Anglický jazyk – 4. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák</p> <p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zvuková a grafická podoba jazyka slovní a větný přízvuk, intonace pravopis slov osvojené slovní zásoby Tematické okruhy domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí Slovní zásoba slovní zásoba k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem Základní gramatické struktury a typy vět 	<p>MkV – Multikulturalita: multikultura jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p>MkV – Lidské vztahy: tolerantní vztahy s jinými lidmi</p> <p>MkV- Kulturní diference: písň, poezie ang. mluvících zemí</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích, rodinné příběhy a zkušenosti</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře 			
---	--	--	--

PŘEDMĚT: Anglický jazyk – 5. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák			
Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu Mluvení <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	<ul style="list-style-type: none"> Zvuková a grafická podoba jazyka slovní a větný přízvuk, intonace pravopis slov osvojené slovní zásoby Tematické okruhy domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí Slovní zásoba a tvoření slov slovní zásoba k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem Základní gramatické struktury a typy vět 	<p>MkV - Lidské vztahy: tolerantní vztahy s jinými lidmi</p> <p>OSV – Psychohygiena: organizace a plánování volného času</p> <p>MkV - Kulturní diference: písně a poezie anglicky mluvících zemí, poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MkV - Multikulturalita: význam užívání cizího jazyka jako nástroje celoživotního dorozumívání</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá: zážitky a zkušenosti z anglicky mluvících zemí</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře 			
---	--	--	--

Očekávané výstupy na konci 2. období

Žák:

Poslech s porozuměním

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Mluvení

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Produktivní řečové dovednosti

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Psaní

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět	Matematika

Charakteristika předmětu

V předmětu **Matematika** je realizován obsah vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**, oboru Matematika a její aplikace. Mezi hlavní cíle matematiky patří vnímání významu matematiky založeného především na aktivních činnostech a jejich použití v praktickém životě. Žáky postupně vedeme k získání matematické gramotnosti tak, aby si uvědomovali, že se matematika prolíná celým základním vzděláváním. Do předmětu Matematika máme integrovanou *finanční gramotnost*, která prolíná všemi ročníky prvního stupně.

Žáci v ní mají získat početní dovednosti v oboru přirozených čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby, ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Matematika by měla být postavena na rozvíjení vlastních zkušeností žáků, potřeby počítat, kreslit, hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Ve vzdělávacím předmětu matematika směřujeme výuku specificky k:

- porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- rozvíjení pozornosti, přesnosti, vytrvalosti
- rozpoznávání různých typů změn, na jejichž základě se učí uvažovat, svoji práci kontrolovat, srovnávat
- učení sebedůvěry, sebekázně a vzájemným vztahům ve skupině, třídě, škole
- uplatnění logického myšlení na základě řešení problémových situací, jejichž obtížnost je závislá na rozumové vyspělosti žáků, logické uvažování může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní
- využívání prostředků výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používání některých dalších pomůcek, které umožňují přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v základech rýsovacích technik

Vzdělávací oblast matematika je tvořena v tomto období třemi tématickými okruhy:

- Čísla a početní operace - osvojení aritmetických operací - dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění, významové porozumění, získávání číselných údajů
- Závislosti, vztahy a práce s daty - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- Geometrie v rovině a v prostoru - určování a znázorňování geometrických útvarů, jejich podobnosti a odlišnosti, modelování reálných situací, zkoumání a pochopení tvaru a prostoru, měření délky, zdokonalení grafického projevu

- Nestandartní aplikační úlohy, problémy - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací, využívání prostředků výpočetní techniky (kalkulačky, PC)

Matematika se vyučuje ve všech ročnících. Část geometrická prolíná matematikou v 1. a 2. ročníku, ve 3. – 5. ročníku je 1 hodina geometrie týdně.

Časová dotace

Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný předmět.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
	5	5	5	5	5	25

Organizační formy předmětu

místo realizace

- kmenová třídy
- učebna informatiky.

formy realizace

- výuka probíhá ve vyučovacích hodinách
- střídá se práce frontální, skupinová, samostatná, či ve dvojicích, zařazují se didaktické hry a matematické soutěže
- práce s výukovými programy na PC

Dělení a spojování

Nepředpokládá se žádné spojování ani dělení tříd na skupiny.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností, kreativita, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

EV – vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel:

- umožňuje žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení jejich činností nebo jejich výsledků

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle a zohledňuje individuální tempo učení jednotlivých žáků
- ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- vede žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení
- vede žáky k plánování úkolů a pracovních postupů a k ověřování výsledků
- uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- učí práci s chybou
- učí žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace

žáci:

- učí se přesně, stručně a srozumitelně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- rozvíjí abstraktní, kombinatorické a logické myšlení přiměřeně k jejich věku
- učí se pracovat s dostupnými prostředky výpočetní techniky
- používají obecně užívané termíny
- získané znalosti propojují do souvislosti

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učí žáky sebekontroli, vede je k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, posiluje důvěru v jejich schopnosti
- zařazuje učební metody, při kterých jsou žáci schopni dojít k objevům, řešením a závěrům sami (problémové učení, činnostní učení)

žáci:

- navrhnou různá řešení problémů, dokáží zvolit vhodnou cestu k řešení problému a zdůvodňují své závěry
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- vzájemně si radí a pomáhají
- účastní se soutěží a olympiád

Kompetence komunikativní

učitel:

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu přiměřenému jejich věku

žáci:

- učí se prezentovat své myšlenky a názory

- učí se přesnému a stručnému vyjadřování a užívání matematického jazyka a symboliky

Kompetence sociální a personální

učitel:

- organizuje práci ve skupinách, učí žáky spolupracovat při řešení problémů
- vede žáky ke vzájemnému respektu
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- minimalizuje používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování

žáci:

- respektují pokyny učitele
- učí se pomáhat a radit slabším a požádat o pomoc zkušenějšího
- jsou vedeni ke kritickému myšlení a k věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svoji a svých spolužáků
- uvědomuje si důležitost vzájemné podpory a pomoci

Kompetence občanské

učitel:

- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahem sdělení
- kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští
- vede žáky k věcnému řešení problémů

žáci:

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování
- chovají se zodpovědně
- pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo se sociálním znevýhodněním jsou k dispozici vhodně uzpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

učitel:

- vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jaký způsob výuky vyhovuje jeho žákům

- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů žakovských prací
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

žáci:

- jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení

PŘEDMĚT: Matematika – 1. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Číslo a početní operace		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací ➤ počítá předměty v daném souboru, vytváří různé konkrétní soubory s daným počtem prvků ➤ čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 20 ➤ užívá, zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose ➤ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace ➤ pozná české mince a bankovky 	<ul style="list-style-type: none"> • Obor přirozených čísel do 20 číselná řada • Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa vztahy menší, větší, rovno • Početní operace s přirozenými čísly sčítání a odčítání čísla v oboru 0 - 10, 0 - 20 bez přechodu přes desítku • Písemné algoritmy počet. operací slovní úlohy na porovnávání čísel v oboru 0 – 20 slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n více /méně/ 	<p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – Kreativita: schopnost vidět věci jinak</p> <p>OSV – Kooperace a kompetice: chování podporující dobré vztahy</p>	
	Geometrie v rovině a prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v prostoru /vpravo, vlevo, před,za/ ➤ rozeznává, pojmenovává, vymodeluje a popisuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za • Základní útvary v rovině čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Základní útvary v prostoru kvádr, krychle, koule, válec 	<p>OSV – Kreativita: cvičení dovednosti zapamatování, tvořivost</p>	

PŘEDMĚT: Matematika – 2. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Číslo a početní operace		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací ➤ počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků ➤ čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 100 ➤ užívá, zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ užívá lineární uspořádání, zobrazuje číslo na číselné ose ➤ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> • Obor přirozených čísel do 100 • Zápis čísla v desítkové soustavě číselná osa • Násobilka přirozených čísel v oboru násobílek do 100 • Početní operace s přirozenými čísly • Písemné algoritmy početních operací 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV – Kreativita: pružnost nápadů</p> <p>OSV – Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací, soutěže</p>	
	Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v čase ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ➤ doplňuje tabulky, schémata 	<ul style="list-style-type: none"> • Závislosti a jejich vlastnosti • Tabulky 	<p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí:</p>	

<p>posloupnosti čísel.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uveďte příklad využití platební karty ➤ odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 		řešení odpadů, zajištění ochrany životního prostředí	
	Geometrie v rovině a prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznává, pojmenovává, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ rozeznává, pojmenovává, vymodeluje a popisuje jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci. ➤ měří a odhaduje délku úsečky, porovnává velikosti úseček 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní útvary v rovině lomená čára, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • Délka úsečky Jednotky délky centimetr, metr 	OSV – Kreativita: schopnost „dotahovat“ nápady do reality	

PŘEDMĚT: Matematika – 3. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Číslo a početní operace		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací ➤ počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků ➤ čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 1000 ➤ užívá, zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose ➤ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ➤ řeší a tvoří úlohy, a v nich aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> • Obor přirozených čísel do 1000 • Zápis čísla v desítkové soustavě číselná osa • Násobilka • Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • Písemné algoritmy početních operací 	<p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV – Kreativita: pružnost nápadů, originalita</p> <p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku</p>	
	Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> • Závislosti a jejich vlastnosti • Tabulky 	<p>EV – Vztah člověka k prostředí: ochrana přírody obce, zajišťování ochrany životního prostředí v obci</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel ➤ zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení 			
	Geometrie v rovině a prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznává, pojmenovává, vymodelovat a popisuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa ➤ nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ měří a odhaduje délku úsečky ➤ porovnává velikost útvarů ➤ rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní útvary v rovině lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • Základní útvary v prostoru kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • Délka úsečky jednotky délky a jejich převody vzájemná poloha dvou přímek v rovině osově souměrné útvary 	OSV – Kreativita: rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, schopnost vidět věci jinak	

Očekávané výstupy na konci 1. období

Žák:

Číslo a početní operace

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Geometrie v rovině a prostoru

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

PŘEDMĚT: Matematika – 4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Číslo a početní operace		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ➤ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do milionu ➤ zaokrouhluje přirozená čísla na státisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky ➤ provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do milionu ➤ řeší a tvoří úlohy, a v nich aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel do milionu ➤ seznamuje se se zlomky a čte je ➤ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku 	<ul style="list-style-type: none"> • Obor přirozených čísel do milionu • Zápis čísla v desítkové soustavě číselná osa • Násobilka • Vlastnosti početních operací s přirozenými čísli • Písemné algoritmy početních operací • Zlomky celek, část, zlomek, číselník, jmenovatel, zlomková čára 	<p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednost řešit a rozhodovat z hlediska různých typů problémů</p> <p>OSV – Kreativita: schopnost vidět věci jinak, dotahovat nápady do reality</p>	
	Závislost, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává, sbírá a třídí data, čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy ➤ vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz ➤ porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi ➤ sestaví jednoduchý osobní rozpočet 	<ul style="list-style-type: none"> • Závislosti a jejich vlastnosti • Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	<p>EV – Vztah člověka k prostředí: ochrana životního prostředí v obci, grafy</p>	

	Geometrie v rovině a prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rýsuje a znázorňuje základní rovinné útvary čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici ➤ počítá obvod čtverce, obdélníku, mnohoúhelníku – sečtením délek jeho stran ➤ sestrojuje rovnoběžky a kolmice ➤ určuje obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu ➤ rozpoznává a znázorňuje ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určuje osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní útvary v rovině lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • Základní útvary v prostoru kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • Délky úsečky jednotky délky a jejich převody • Obvod a obsah obrazce • Vzájemná poloha dvou přímek v rovině • Osově souměrné útvary 		
	Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školní matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy • Číselné a obrázkové řady • Magické čtverce • Prostorová představivost 	<p>OSV – Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí: náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)</p>	

PŘEDMĚT: Matematika – 5. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Číslo a početní operace		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ➤ provádí písemné i pamětné početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel ➤ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ➤ názorně vyznačuje polovinu a čtvrtinu celku, řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny ➤ porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem ➤ vyjádří část z jeho celku ➤ řeší a tvoří slovní úlohy a v nich aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel a zlomků ➤ přečte zápis desetinného čísla a vyznačí jeho obraz na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> • Obor přirozených čísel do milionu, větší než milion • Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa • Násobilka • Vlastnosti početních operací s přirozenými a desetinnými čísly • Písemné algoritmy početních operací • Zlomky celek, část, zlomek čitatel, jmenovatel, zlomková čára polovina, třetina, čtvrtina, pětina, desetina slovní úlohy se zlomky porovnávání, sčítání a odčítání zlomku se stejným jmenovatelem • Desetinná čísla celá část, desetinná část čtení a porovnávání desetinných čísel obrazy desetinných čísel na číselné ose 	<p>OSV – Kooperace a kompetice: jasná komunikace, řešení konfliktů, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence</p> <p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává desetinná čísla v řádu desetin a setin ➤ porozumí významu znaku mínus pro zápis celého záporného čísla ➤ přečte a vyznačí obraz záporného čísla na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> • Záporná čísla -100 až 100 znázornění na číselné ose teploměru modelu 		
	Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává, sbírá a třídí data ➤ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> • Závislosti a jejich vlastnosti • Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 		
	Geometrie v rovině a prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rýsuje a znázorňuje základní rovinné útvary (čtverec, kružnice, obdélník), užívá jednoduché konstrukce ➤ sčítá a graficky odčítá úsečky, určuje délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ➤ sestavuje rovnoběžky a kolmice ➤ určuje obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu ➤ rozpoznává a znázorňuje ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • Délka úsečky, jednoty délky a její převody • Obvod a obsah obrazce • Vzájemná poloha dvou přímek v rovině 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání: smyslové vnímání, dovednosti pro učení a studium</p> <p>OSV – Kooperace a kompetice: seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od názoru, navazovat na druhé, cvičení k nápaditosti a originalitě</p>	

útvary a určuje osu souměrnosti útvary překládáním papíru	<ul style="list-style-type: none"> • Osově souměrné útvary 		
	Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky ➤ objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje ➤ objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje ➤ na příkladech objasní rizika půjčování peněz ➤ uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti ➤ na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy • Číselné a obrázkové řady • Magické čtverce • Prostorová představivost 	<p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednost pro řešení problémů z různých hledisek</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí: životní styl (odpady)</p>	

Očekávané výstupy za 2. období

Žák:

Číslo a početní operace

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
- zná a využívá základní poznatky z finanční gramotnosti

Geometrie v rovině a v prostoru

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice

- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Vzdělávací oblast	Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět	Informatika

Charakteristika předmětu

V předmětu **Informatika** je realizován obsah vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**, oboru Informatika.

Hlavním cílem je, aby všichni žáci získali základní dovednosti při ovládání výpočetní techniky a moderními informačními technologiemi, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívali je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Dovednosti s výpočetní technikou jsou osvojovány nejen při vyučování informatiky, ale i samostatně v mimoškolních aktivitách. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti.

V předmětu Informatika se žáci:

- učí dovednosti zacházet s výpočetní technikou, pracovat s informacemi a využívat je v praxi
- při zpracování informací využívají vědomosti o jednotlivých počítačových programech a jejich charakteristických vlastnostech
- díky rychlejší aktualizaci poznatků a dostupnosti informací vhodně doplňují učební texty a materiály
- pro většinu vzdělávacích oblastí k prověřování vědomostí využívají různé výukové programy
- prostřednictvím Internetu realizují metodu “učení kdekoliv a kdykoliv”
- díky Internetu jsou motivováni k poznávání i mimo proces vyučování, Internet jim nabízí možnost pro celoživotní vzdělávání

Časová dotace

Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný předmět v 5. ročníku s celkovou časovou dotací 1 hodina týdně.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
	-	-	-	-	1	1

Organizační vymezení předmětu

místo realizace

- učebna informatiky

formy realizace

- výuka probíhá ve vyučovacích hodinách
- základem je samostatná práce, která se může střídat s prací ve skupinách, používanými metodami a formami výuky jsou frontální, skupinové a projektové vyučování
- žáci s SPU mají větší časový prostor k práci
- nadaní žáci realizují v rámci projektů větší rozsah zadané práce

Dělení a spojování

Třída se bude dělit na dvě skupiny od 16 žáků ve třídě.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV - osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání

VMEGS_ - Evropa a svět nás zajímá

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel:

- učí dovednostem pracovat s informačními a komunikačními technologiemi, využívá je v ostatních vzdělávacích oblastech
- umožňuje nalézat spolehlivé aktuální informace z většího množství zdrojů, informační a komunikační
- zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí
- učí vyhledávat a třídit informace, interpretovat je na základě pochopení jejich obsahu a významu
- učí ovládat základní funkce některých programů, získané poznatky pak aplikuje při řešení praktických problémů v různých předmětech

žáci:

- používají obecně užívané termíny
- získané znalosti propojují do souvislosti
- podle individuálních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- vyhledávají informace podle pokynů vyučujícího, dané informace zpracovávají v konkrétních pracích
- učí se dovednostem pracovat s informačními a komunikačními technologiemi, využívá je v ostatních vzdělávacích oblastech.
- tištěné i digitální dokumenty používají jako zdroje informací

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- vede žáky k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

žáci:

- jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Kompetence komunikativní

učitel:

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů, obrazového materiálu
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace

žáci:

- učí se pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

učitel:

- vede žáka ke kolegiální radě či pomoci, při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- učitel je žákům rádcem a tím vede žáka k tomu, že žák umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- učitel umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

žáci:

- učí se chápat efektivitu spolupráce
- dokáží přijmout rady a názory ostatních
- volí odpovídající technologie
- učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

učitel:

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

žáci:

- dodržují informační etiku

Kompetence pracovní

učitel:

- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.

žáci:

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

PŘEDMĚT: Informatika – 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Základní pojmy VT		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periférií ➤ respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady ➤ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s klávesnicí a myší Části klávesnice Pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení • Klávesnice, monitor, myš, tiskárna, vlastní počítač, výukové programy • Péče o počítač Zásady hygieny práce s počítačem • Organizace dat na disku Složky, soubory a práce s nimi 		
	Textový editor		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru 	<ul style="list-style-type: none"> • Uložení a otevření souboru • Pohyb v dokumentu • Práce s textem Označení části textu Kopírování a přesun části textu Psaní a oprava textu Písmo – typ, velikost, barva, tučné, kurzíva Vložení obrázku Zarovnání odstavce 		

	Grafický editor		
➤ pracuje s textem a obrázkem v grafickém editoru	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s obrázkem Nakreslení a uložení obrázku Otevření obrázku • Základní nástroje a možnosti nastavení Tvary štětce, barvy, základní tvary... 		
	Internet		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty ➤ vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích ➤ komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyb na webu • Prohlížeč www stránek Práce s multimediální encyklopedií Dětské portály • Elektronická pošta Spuštění poštovního programu Odesílání, čtení a mazání zpráv 		

Očekávané výstupy 2. období

Žák:

Základy práce s počítačem

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Vyhledávání informací a komunikace

- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Zpracování a využití informací

- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět	Prvouka

Charakteristika předmětu

V předmětu **Prvouka** je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích: **Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.**

Prvouka je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. Výchova a vzdělání dětí v tomto předmětu má připravit do života lidi, kteří budou dobře zorientováni ve světě, tj. budou schopni nalézt své místo v rodině, zaměstnání, společenském životě. Budou umět pečovat o své zdraví, využít svůj volný čas a žít stylem, který umožní život i dalším generacím. Při vymezení témat se v žádném případě nejedná o jejich vymezení časové. Časový plán si sestavuje učitel sám, využívá možností projektů, vycházek a exkurzí.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti.

Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo jsou problémy globálními. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí.

Do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět zařazujeme projektové dny na téma: **Dopravní výchova - DV, Pečujeme o zdraví- PZ, Ochrana člověka za mimořádných událostí - OČZMU.**

Časová dotace

Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný předmět.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
	2	2	2	-	-	6

Organizační vymezení předmětu

Místo realizace

- kmenová třída
- multifunkční učebna
- okolí školy
- exkurze

Formy realizace

- výuka probíhá ve vyučovacích hodinách
- součástí výuky jsou vycházky a výlety do okolí a exkurze
- uplatňuje se frontální, skupinová i individuální forma výuky
- projektové dny

Dělení a spojování

Nepředpokládá se žádné spojování ani dělení tříd na skupiny.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; poznávání lidí; mezilidské vztahy, komunikace; kooperace a kompetice; hodnoty, postoje, praktická etika; kreativita

VDO – občan, občanská společnost a stát; občanská společnost a škola

MkV – lidské vztahy

EV – ekosystémy; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

MeV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel:

- žákům pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky k celoživotnímu učení

- ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učí trpělivosti, povzbuzuje

žáci:

- jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- učí se orientovat ve světě informací
- jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- učí se pracovat s encyklopediemi a vyhledávat informace ve slovnících a dalších materiálech

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učí žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování

žáci:

- učí se rozhodovat a jednat v různých životních situacích a v situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti sebe i druhých
- navrhuji různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- vzájemně si radí a pomáhají
- využívá znalosti a dovednosti z praktického života

Kompetence komunikativní

učitel:

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu přiměřenému jejich věku
- vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti
- jde příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností

žáci:

- rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- při řešení úkolů a práci ve skupinách se učí prezentovat vlastní myšlenky a názory a naslouchat druhým
- přirozeně vyjadřují city ve vztahu k sobě a k okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

učitel:

- organizuje práci ve skupinách, učí žáky spolupracovat při řešení problémů
- vede žáky k oceňování svých názorů a vlastních přínosů, i k oceňování názorů a přínosů druhých
- vede žáky ke vzájemnému respektu
- učí žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků

žáci:

- respektují pokyny učitele
- žáci se učí pomáhat a radit slabším a požádat o pomoc zkušenějšího
- uvědomují si důležitost vzájemné podpory a pomoci

Kompetence občanské

učitel:

- utváří u žáků ohleduplný vztah k přírodě a ke kulturním výtvorům
- motivuje žáky k ochraně přírody a životního prostředí
- vede žáky k respektování pravidel

žáci:

- učí se znát své povinnosti a svá práva
- pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo se sociálním znevýhodněním jsou k dispozici vhodně uzpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

učitel:

- vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné a týmové práci
- učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zajímá se, jaký způsob výuky vyhovuje jeho žákům
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů žákovských prací
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

žáci:

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- seznamuje se s různými profesemi

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět - Prvouka –1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Místo, kde žijeme		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyznačuje v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozlišuje možná nebezpečí v nejbližším okolí ➤ začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci ➤ rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjadřuje různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov Prostředí domova Orientace v místě bydliště Adresa bydliště žáka • Škola Prostředí školy, orientace ve škole Činnosti ve škole Okolí školy Bezpečná cesta do školy Riziková místa a situace • Obec- místní krajina Části obce Poloha v krajině Význačné budovy Dopravní síť 	<p>MkV - Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci a uplatňování principu slušného chování</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát: přijímat zodpovědnost za své postoje a činy</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola: demokratická atmosféra a vztahy ve škole</p>	
	Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina Postavení jedince v rodině Role členů rodiny Příbuzenské vztahy Život a funkce rodiny Práce fyzická a duševní, zaměstnání Poznávání českých mincí a bankovek a odhadování ceny základních potravin 	<p>OSV – Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc</p> <p>OSV – Poznávání lidí: vzájemné</p>	

přednostem i nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí Mezilidské vztahy Komunikace v rodině, projevy lásky a citu, pomoc slabým • Chování lidí Pravidla soužití ve škole, vztahy mezi dětmi, vzájemná pomoc a respektování Pravidla slušného chování, společenského styku pozdrav, poděkování vzájemná pomoc, respektování a ohleduplnost Rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům • Právo a spravedlnost Práva a povinnosti žáků školy 	<p>poznávání ve třídě</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc</p> <p>OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování</p>	
	Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnávat minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád Určování času Denní režim Kalendář Roční období • Současnost a minulost v našem životě Bydlení Předměty denní potřeby Průběh lidského života 	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení</p> <p>OSV – Psychohygiena: dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích</p>	

	Státní svátky a významné dny		
	Rozmanitost přírody		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvádí příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ➤ pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny a živočichové Listnaté, jehličnaté a ovocné stromy Strom, keř, bylina, Ovoce a zelenina Význam pro člověka Volně žijí zvířata Mláďata domácích zvířat • Životní podmínky Počasí Jednoduchá pozorování změn v přírodě • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Ochrana životního prostředí Ochrana rostlin a živočichů ➤ Rizika v přírodě rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	<p>EV – Základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví</p>	Projekt - OČZMU
	Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje základní hygienické, režim a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ➤ rozezná nebezpečí různého 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo Životní potřeby člověka Základní stavba těla • Péče o zdraví, zdravá výživa Zdravý životní styl Správná výživa 	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem</p> <p>OSV – Psychohygiena: dobrá</p>	Projekt DV Projekt PZ Projekt OČZMU

<p>charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítá komunikaci, která je mu nepříjemná ➤ v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>Výběr a způsoby uchování potravin Vhodná skladba stravy Denní režim Pitný režim Nemoci přenosné a nepřenosné Ochrana před infekcemi přenosnými krví Prevence nemoci a úrazu První pomoc při drobných poraněních</p> <ul style="list-style-type: none"> • Návykové látky a zdraví Odmítání návykových látek Hrací automaty a počítače • Osobní bezpečí Bezpečné chování v rizikovém prostředí Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty Dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) Krizové situace (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání atd.) Vhodná a nevhodná místa pro hru • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví služby odborné pomoci, čísla tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku 	<p>organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích</p>	
---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená Postup v případě ohrožení (varovný signál) Požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru) Integrovaný záchranný systém 		
--	--	--	--

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět - Prvouka –2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Místo, kde žijeme		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjadřuje různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti ➤ začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí ➤ vyznačuje v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozlišuje možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov Prostředí domova Orientace v místě bydliště • Škola Prostředí školy Činnosti ve škole Okolí školy Bezpečná cesta do školy Riziková místa a situace • Obec, místní krajina Části obce Poloha v krajině Význačné budovy Dopravní síť 	<p>MkV – Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola: demokratická atmosféra a vztahy ve škole</p>	
	Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ➤ odvozuje význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina Postavení jedince v rodině Role členů rodiny Příbuzenské a mezigenerační vztahy Život a funkce rodiny Práce fyzická a duševní Zaměstnání Uvádění příkladů využití platební karty Odhadování celkové ceny nákupu zkontrolování, kolik peněz je vráceno při placení do sto korun 	<p>OSV – Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc</p> <p>OSV – Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě</p> <p>OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování</p>	

přednostem i nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí Mezilidské vztahy Komunikace Obchod, firmy Zájmové spolky Pomoc nemocným, sociálně slabým • Chování lidí Vlastnosti lidí Pravidla slušného chování Rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům • Právo a spravedlnost Základní lidská práva a práva dítěte Práva a povinnosti žáků školy Protiprávní jednání • Vlastnictví Soukromé, veřejné, osobní, společné vlastnictví • Kultura Podoby a projevy kultury Kulturní instituce 		
	Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád Určování času Čas jako fyzikální veličina Kalendáře Denní režim Roční období • Současnost a minulost v našem životě 	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení</p> <p>OSV – Psychohygiena: dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích</p>	

lidí	Proměny způsobu života Bydlení Předměty denní potřeby Státní svátky a významné dny		
➤ na příkladech porovnává minulost a současnost			
	Rozmanitost přírody		
<p>➤ pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>➤ třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvádí příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voda a vzduch Význam pro život • Rostliny, houby, živočichové Znaky života Životní potřeby a projevy Průběh a způsob života Výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • Životní podmínky Význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi Počasí • Rovnováha v přírodě Základní společenstva • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Odpovědnost lidí Ochrana a tvorba životního prostředí Ochrana rostlin a živočichů. Likvidace odpadů 	<p>EV – Základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření, ochrana prostředí, změny v krajině</p> <p>EV – Vztah člověka k přírodě: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví</p> <p>EV – Ekosystémy: les, vodní zdroje, pole, lidské sídlo, kulturní krajina</p> <p>OSV – Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</p>	Projekt - OČZMU

	<p>➤ Rizika v přírodě rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>		
	Člověk a jeho zdraví		
<p>➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>➤ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítá komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>➤ v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo Životní potřeby člověka Základní stavba těla • Péče o zdraví, zdravá výživa Zdravý životní styl Správná výživa Výběr a způsoby uchování potravin Vhodná skladba stravy Denní režim Pitný režim Nemoci přenosné a nepřenositelné Ochrana před infekcemi přenosnými krví První pomoc Osobní, intimní a duševní hygiena • Návykové látky a zdraví Odmítání návykových látek Hrací automaty a počítače • Osobní bezpečí Bezpečné chování v rizikovém prostředí Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty 	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem</p> <p>OSV – Psychohygiena: dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů</p> <p>OSV – Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci v různých situacích</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát: odpovědnost za své postoje a činy</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy:</p>	<p>Projekt DV Projekt PZ Projekt OČZMU</p>

událostech	<p>Dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) Krizové situace (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání atd.) Vhodná a nevhodná místa pro hru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví služby odborné pomoci, čísla tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku • Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená Postup v případě ohrožení (varovný signál) Požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru) Integrovaný záchranný systém • Situace hromadného ohrožení 	chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc	
------------	--	--	--

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět - Prvouka – 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Místo, kde žijeme		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyznačuje v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozlišuje možná nebezpečí v nejbližším okolí ➤ začleňuje svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popsat změny v nejbližším okolí, obci (městě) ➤ rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjadřuje různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov Prostředí domova Orientace v místě bydliště • Škola Prostředí školy Činnosti ve škole Okolí školy Bezpečná cesta do školy Riziková místa a situace • Obec (město), místní krajina Části obce Poloha v krajině Minulost a současnost obce Význačné budovy Dopravní síť • Okolní krajina (místní oblast, region) Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany 	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát: přijímá odpovědnost za své chování</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola: demokratická atmosféra a vztahy ve škole</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hledání rozdílu mezi různými sděleními</p> <p>OSV – Kreativita: nápady, originalita, tvořivost</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Naše vlast Státní symboly 		
	Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ➤ odvozuje význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina Postavení jedince v rodině Role členů rodiny Příbuzenské a mezigenerační vztahy Život a funkce rodiny Práce fyzická a duševní Zaměstnání Zkontrolování, kolik peněz je vráceno do tisíce Vyjádření vlastními slovy, co znamená, že je banka správce peněz • Soužití lidí Mezilidské vztahy, komunikace Obchod, firmy Zájmové spolky Pomoc nemocným, sociálně slabým • Chování lidí Vlastnosti lidí Pravidla slušného chování Principy demokracie Rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům • Právo a spravedlnost Základní lidská práva a práva dítěte Práva a povinnosti žáků školy Protiprávní jednání 	<p>OSV – Mezilidské vztahy: dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc</p> <p>MkV – Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za svůj život</p> <p>OSV – Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě, respektování</p> <p>OSV – Komunikace: pravda a lež</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnictví Soukromé, veřejné, osobní, společné vlastnictví Hmotný a nehmotný majetek Peníze • Kultura Podoby a projevy kultury Kulturní instituce 		
	Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád Určování času Čas jako fyzikální veličina Dějiny jako časový sled události Kalendáře Generace Denní režim Roční období • Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života Bydlení Předměty denní potřeby Průběh lidského života Státní svátky a významné dny • Regionální památky Péče o památky 	OSV – Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času	

	<ul style="list-style-type: none"> • Báje, mýty, pověsti Minulost kraje a předků Domov Vlast, rodný kraj 		
	Rozmanitost přírody		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvádí příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ➤ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • Látky a jejich vlastnosti Třídění látek Změny látek a skupenství Vlastnosti, porovnávání látek • Voda a vzduch Výskyt, vlastnosti a formy vody Oběh vody v přírodě Vlastnosti, složení, proudění vzduchu Význam pro život • Nerosty a horniny, půda Některé hospodářsky významné horniny a nerosty • Vesmír a Země • Rostliny, houby, živočichové Znaky života Životní potřeby a projevy Průběh a způsob života Výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • Životní podmínky Rozmanitost podmínek života 	<p>EV – Základní podmínky života: voda, ovzduší, energetické zdroje</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí: vliv průmyslu na životní prostředí, ochrana životního prostředí</p>	Projekt - OČZMU

	<p>na Zemi Význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi Podnebí a počasí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rovnováha v přírodě Význam, vzájemné vztahy mezi organismy Základní společenstva • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Odpovědnost lidí Ochrana a tvorba životního prostředí Ochrana rostlin a živočichů Likvidace odpadů Živelné pohromy a ekologické katastrofy ➤ Rizika v přírodě rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 		
	Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo Životní potřeby člověka Základní stavba a funkce těla Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou • Péče o zdraví, zdravá výživa 	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím (odpovědnost, spolehlivost)</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát: respektování pravidel, odpovědnost za své činy</p>	<p>Projekt DV Projekt PZ Projekt OČZMU</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítá komunikaci, která je mu nepříjemná ➤ v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>Zdravý životní styl Správná výživa Výběr a způsoby uchování potravin Vhodná skladba stravy Denní režim Pitný režim Nemoci přenosné a nepřenosné Ochrana před infekcemi přenosnými krví První pomoc Osobní, intimní a duševní hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Návykové látky a zdraví Odmítání návykových látek Hrací automaty a počítače • Osobní bezpečí Bezpečné chování v rizikovém prostředí Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty Dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) Krizové situace (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání atd.) Vhodná a nevhodná místa pro hru • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví služby odborné pomoci, čísla 	<p>a chování</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: respektování a naslouchání</p> <p>OSV – Komunikace: pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích</p> <p>MV – Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality: vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc</p>	
---	---	---	--

	<p>tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená Postup v případě ohrožení (varovný signál) Požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru) Integrovaný záchranný systém 		
--	---	--	--

Očekávané výstupy 1. období

Žák:

Místo, kde žijeme

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Lidé kolem nás

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Lidé a čas

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Rozmanitost přírody

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Člověka jeho zdraví

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět	Přírodověda

Charakteristika předmětu

V předmětu **Přírodověda** je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve dvou tematických okruzích: **Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.**

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápou organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí.

Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. Do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět zařazujeme projektové dny na téma: **Dopravní výchova - DV, Pečujeme o zdraví- PZ, Ochrana člověka za mimořádných událostí - OČZMU.**

Časová dotace

Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný předmět.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
	-	-	-	2	2	4

Organizační vymezení předmětu

místo realizace

- kmenová třída
- učebna informatiky
- exkurze v terénu
- školní knihovna

formy realizace

- výuka probíhá ve vyučovacích hodinách formou frontální výuky
- skupinové i individuální práce
- realizují se vycházky, exkurze, krátkodobé projekty a besedy

Dělení a spojování

Nepředpokládá se žádné spojování ani dělení tříd na skupiny.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – psychohygiena; mezilidské vztahy, komunikace; rozvoj schopností poznávání; kreativita; seberegulace a sebeorganizace; sebepoznání a sebepojetí;

EV – ekosystémy; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí;

Mev – interpretace vztahů, mediální sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel:

- motivuje žáky k celoživotnímu učení
- vede žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

žáci:

- jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- učí se orientovat ve světě informací a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učí se zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

žáci:

- učí se rozhodovat a jednat v různých životních situacích a v situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti sebe i druhých
- navrhuji různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence komunikativní

učitel:

- vede žáky k používání správné terminologie
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

žáci:

- přirozeně vyjadřují city ve vztahu k sobě a k okolnímu prostředí
- při řešení úkolů a práci ve skupinách se učí prezentovat vlastní myšlenky a názory a naslouchat druhým

Kompetence sociální a personální

učitel:

- organizuje práci ve skupinách, učí žáky spolupracovat při řešení problémů
- vede žáky k oceňování svých názorů a vlastních přínosů, i k oceňování názorů a přínosů druhých
- vede žáky ke vzájemnému respektu

žáci:

- respektují pokyny učitele
- učí se pomáhat a radit slabším a požádat o pomoc zkušenějšího
- pracují v týmech

Kompetence občanské

učitel:

- utváří u žáků ohleduplný vztah k přírodě a ke kulturním výtvorům
- motivuje žáky k ochraně přírody a životního prostředí
- vede žáky k respektování pravidel

žáci:

- učí se znát své povinnosti a svá práva
- učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo se sociálním znevýhodněním jsou k dispozici vhodně uzpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

Učitel

- umožňuje žákům pozorovat skutečné jevy, manipulovat s materiálem a experimentovat
- vede žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení a techniky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů žakovských prací
- zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

žáci:

- učí se dodržovat obecná pravidla bezpečnosti
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívá daných pracovních podmínek
- seznamuje se s různými profesemi

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět - Přírodověda – 4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Rozmanitost přírody		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody ➤ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ➤ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ➤ hodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky života Voda, vzduch, půda Výživa Dýchání Růst Rozmnožování Vývin • Rostliny, houby, živočichové Znaky života Životní potřeby a projevy Průběh a způsob života Základní skupiny rostlin a živočichů Zástupci a jejich poznávání Výživa Stavba těla u některých nejznámějších druhů Potravní závislost v přírodě Rostliny, stavba těla, reprodukce, význam v přírodě a pro člověka • Rovnováha v přírodě Význam Vzájemné vztahy mezi organismy Základní společenstva • Voda a vzduch Výskyt 	<p>EV – Základní podmínky života: voda, ovzduší, čistota ovzduší, půda jako zdroj výživy</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí: prostředí a zdraví, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví</p> <p>EV – Ekosystémy: les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční význam lesa, pole, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření, vodní zdroje, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii</p> <p>EV – Základní podmínky života: voda, ovzduší, přírodní zdroje, zdroje surovinové, princip hospodaření s přírodními zdroji</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového</p>	Projekt - OČZMU

<p>vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>➤ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p>Vlastnosti a formy vody Oběh vody v přírodě Vlastnosti, složení a proudění vzduchu Význam pro život</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nerosty a horniny, půda Některé hospodářsky významné horniny a nerosty Zvětrávání Vznik půdy a její význam • Látky a jejich vlastnosti Třídění látek Změny látek a skupenství Vlastnosti, porovnávání látek a vážení a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek (délka, hmotnost, objem, čas, teplota) • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Odpovědnost lidí • Ochrana a tvorba životního prostředí a ochrana přírody Odpovědnost lidí Ochrana a tvorba životního prostředí Ochrana rostlin a živočichů Likvidace odpadů Živelné pohromy a ekologické katastrofy 	<p>vnímání, řešení problému</p> <p>OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody, odpady a hospodaření s odpady, vliv průmyslu na prostředí</p>	
--	--	---	--

	<p>➤ Rizika v přírodě rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>		
	Člověk a jeho zdraví		
<p>➤ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>➤ ošetřuje drobná poranění a zajistí první pomoc</p> <p>➤ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>➤ uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví</p> <p>➤ orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p> <p>➤ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví a zdravá výživa Zdravý životní styl Správná výživa Výběr a způsoby uchování potravin Vhodná skladba stravy Denní režim Pitný režim Nemoci přenosné a nepřenosné Ochrana před infekcemi přenosnými kreví Služba odborné pomoci • Lidské tělo, vývoj lidského těla • Partnerství, manželství, rodičovství • Návykové látky a zdraví Odmítání návykových látek Hrací automaty a počítače Závislost • Osobní bezpečí Bezpečné chování v rizikovém prostředí Bezpečné chování v silničním 	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení a studia</p> <p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy, lidská práva jako regulativ vztahů</p> <p>OSV – Komunikace: komunikace v různých situacích, odmítání</p> <p>MV – Interpretace vztahů, mediální sdělení a reality: rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů.</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích</p>	<p>Projekt DV Projekt PZ projekt OČZMU</p>

<p>➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</p>	<p>provozu v roli chodce a cyklisty Dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) Krizové situace (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání atd.) Vhodná a nevhodná místa pro hru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví služby odborné pomoci, čísla tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku • Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená Postup v případě ohrožení (varovný signál) Požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru) Integrovaný záchranný systém 		
--	---	--	--

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět - Přírodověda – 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Rozmanitost přírody		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ➤ vysvětluje na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ➤ zkoumá společenstva v různých podnebných oblastech Země ➤ zdůvodňuje podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů v prostředí ➤ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy ➤ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodňuje postup, hodnotí a 	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a Země Sluneční soustava, planety Den a noc Roční období • Životní podmínky Rozmanitost podmínek života na Zemi Význam slunečního záření, ovzduší, vodstva, půd Rostlinstvo a živočišstvo na Zemi Podnebí a počasí Rozmanitost životních podmínek u nás • Rostliny a živočichové Průběh a způsob života Výživa Stavba těla u některých nejznámějších druhů Třídění rostlin Třídění živočichů • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Odpovědnost lidí Ochrana a tvorba životního prostředí Ochrana rostlin a živočichů 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>EV – Ekosystémy: moře, deštný les</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: zemědělství a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady</p>	Projekt OČZMU

<p>vysvětluje výsledky pokusu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ➤ stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 	<p>Likvidace odpadů Živelné pohromy a ekologické Katastrofy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rizika v přírodě rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 		
Člověk a jeho zdraví			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá poznatky o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života ➤ uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku ➤ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo Stavba těla Základní funkce a projevy Životní potřeby člověka Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou Základy lidské reprodukce Vývoj jedince • Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy Rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahu a etická stránka sexuality Biologické a psychické změny v dospívání 	<p>OSV – Poznávání lidí: vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy, vzájemné respektování</p> <p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika</p> <p>OSV – Psychohygiena: dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích</p>	<p>Projekt DV Projekt PZ Projekt OČZMU</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví Zdravý životní styl Správná výživa Výběr a způsoby uchování potravin Vhodná skladba stravy Denní režim Pitný režim Nemoci přenosné a nepřenosné Ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) Osobní, intimní a duševní hygiena Situace hromadného ohrožení • Návykové látky a zdraví Odmítání návykových látek Hrací automaty a počítače Závislost Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických medií • Osobní bezpečí Bezpečné chování v rizikovém prostředí Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty Dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) Krizové situace (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v mediích atd.) 		
--	--	--	--

	<p>Vhodná a nevhodná místa pro hru Označování nebezpečných látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví služby odborné pomoci, čísla tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku • Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená Postup v případě ohrožení (varovný signál) Požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru) Integrovaný záchranný systém 		
--	---	--	--

Očekávané výstupy 2. období

Žák:

Rozmanitost přírody

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Člověk a jeho zdraví

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

ŠVP- Škola vzájemného porozumění a spolupráce, ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí, okres Olomouc, příspěvková organizace

- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět	Vlastivěda

Charakteristika předmětu

V předmětu Vlastivěda je realizován obsah vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** ve vybraných třech okruzích z pěti tematických okruhů: **Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas**. Do předmětu Vlastivěda máme integrovanou *finanční gramotnost*.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi a k evropanství. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají historii a současnost České republiky i v kontextu Evropy.

Do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět zařazujeme projektové dny na téma: **Dopravní výchova - DV, Pečujeme o zdraví- PZ, Ochrana člověka za mimořádných událostí - OČZMU**.

Časová dotace

Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný předmět.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
	-	-	-	2	2	4

Organizační vymezení předmětu

Místo realizace

- kmenová třída
- multifunkční učebna
- učebna informatiky
- exkurze
- městské kulturní zařízení v obci a Olomouc
- v okolí školy

formy realizace

- výuka probíhá ve vyučovacích hodinách formou frontální výuky

- skupinové i individuální práce,
- realizují se vycházky, exkurze
- krátkodobé projekty a besedy.

Dělení a spojování

Nepředpokládá se žádné spojování ani dělení tříd na skupiny.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání; kooperace a kompetice

VDO – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování;

VMEGS – jsme Evropané; Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět;

MkV – etnický původ; lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel:

- nabízí různé zdroje informací a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy)
- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí
- motivuje žáky k celoživotnímu učení
- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět

žáci:

- učí se vyznačit v plánu obce místo bydliště, školu, cestu na určené místo
- učí se začlenit obce či města do příslušného kraje
- učí se orientovat ve světě informací a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- využívají znalostí z praktického života
- používají obecně užívané termíny

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů
- žáky učí se nebát problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům

žáci:

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- učí se rozhodovat a jednat v různých životních situacích a v situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti sebe i druhých
- učí se rozlišovat přírodní a umělé prvky v krajině a chápat rozdíly mezi nimi
- navrhuji různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

učitel:

- podporuje různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- vede žáky k používání správné terminologie
- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů, obrazového materiálu
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

žáci:

- dokáže být taktní a ohleduplný
- snaží se prezentovat sami sebe
- orientují se v záznamech a textech
- při řešení úkolů a práci ve skupinách se učí prezentovat vlastní myšlenky a názory a naslouchat druhým

Kompetence sociální a personální

učitel:

- učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- organizuje práci ve skupinách, učí žáky spolupracovat při řešení problémů
- vede žáky ke vzájemnému respektu

žáci:

- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svoji a svých spolužáků

- uvědomují si důležitost vzájemné podpory a pomoci
- dokáží přijmout rady a názory ostatních
- respektují pokyny učitele
- poznávají rozdíly a podobnosti mezi lidmi a národy a jejich vzájemné vztahy

Kompetence občanské

učitel

- vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští
- utváří u žáků ohleduplný vztah ke kulturním výtvorům a památkám
- vede žáky k respektování pravidel

žáci

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování
- chovají se zodpovědně
- přijímají důsledky svého chování
- poznávají některé významné osobnosti našich dějin, památky v ČR a v Evropě
- učí se znát své povinnosti a svá práva
- učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi

- pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo se sociálním znevýhodněním jsou k dispozici vhodně uzpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů žakovských prací
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel

- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívá daných pracovních podmínek
- seznamuje se s různými profesemi
- učí se chápat význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět - Vlastivěda – 4. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Místo, kde žijeme		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje a vysvětluje polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ➤ určuje světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ➤ rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republik. ➤ vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posuzuje jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického ➤ zprostředkovává ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti 	<ul style="list-style-type: none"> • Okolní krajina (místní oblast, region) Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozlišení půd, rostlinstvo a živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany Riziková místa a situace • Regiony ČR Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod • Naše vlast Domov, krajina, národ, základy správního řízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda České republiky • Mapy obecně zeměpisné a tematické Obsah, grafika, vysvětlivky 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání: dovednosti zapamatování si</p> <p>OSV – Kooperace a kompetice: řešení konfliktu, dovednost pro kooperaci</p> <p>VDO - Občan, občanská společnost a stát: občan jako odpovědný člen společnosti</p> <p>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: základní principy demokratického státu</p>	

➤ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam			
	Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvozuje a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze poukazuje v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhuje možnosti zlepšení životního prostředí obce 	<ul style="list-style-type: none"> Soužití lidí Mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým sestavování jednoduchého osobního rozpočtu porovnávání svých přání a potřeb se svými finančními možnostmi uvádění příkladů základních příjmů a výdajů domácnosti Chování lidí Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům Právo a spravedlnost Základní lidské práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů i majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot 	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát: základní principy demokratického systému</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát: Listina základních práv a svobod, přijímání odpovědnosti za své postoje a činy</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola: demokratická atmosféra a vztahy ve škole</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnictví Soukromé, veřejné, osobní společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení • Kultura Podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura • Základní globální problémy Významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 		
	Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodňuje základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád Určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období • Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny 	<p>VMEGS - Jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie</p> <p>VMEGS - Jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace</p>	

<p>minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p> <ul style="list-style-type: none"> • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasňuje historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> • Regionální památky Péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • Báje, mýty, pověsti Minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 		
--	--	--	--

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět - Vlastivěda – 5. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Místo, kde žijeme		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje a vysvětluje polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ➤ určuje světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich ➤ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posuzuje jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického ➤ zprostředkovává ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ➤ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam ➤ rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a 	<ul style="list-style-type: none"> • Okolní krajina (místní oblast, region) Orientační body a linie, světové strany Riziková místa a situace • Regiony ČR Praha a vybrané oblasti ČR, Služby a obchod • Naše vlast Domov, krajina, národ, základy správního řízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda České republiky • Evropa a svět Kontinenty, evropské státy, EU, cestování • Mapy obecně zeměpisné a tematické Obsah, grafika, vysvětlivky 	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát: občan jako odpovědný člen společnosti</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá: zvyky a tradice národů Evropy</p> <p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět: státní a evropské symboly</p>	

polokouli			
	Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvozuje a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci ➤ rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení ➤ rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy ➤ poukazuje v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhuje možnosti zlepšení životního prostředí obce ➤ orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí Mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým objasnění jak řešit situaci, když jsou příjmy větší a menší než výdaje na příkladech objasnění rizika půjčování peněz vysvětlení na příkladu, jak reklamovat zboží • Chování lidí Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie • Právo a spravedlnost Základní lidské práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů i majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • Vlastnictví Soukromé, veřejné, osobní společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a 	<p>VDO – Občanská společnost a škola: škola jako demokratický model společnosti, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát: občan jako odpovědný člen společnosti</p> <p>VDO - Občan a občanská společnost a stát: přímá odpovědnost za své postoje, činy, práva a povinnosti občana</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost</p>	

	<p>bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultura Podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura • Základní globální problémy Významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 		
	Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ➤ využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodňuje základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek ➤ rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik ➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád Určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace • Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života, bydlení, státní svátky a významné dny • Regionální památky Péče o památky • Báje, mýty, pověsti Minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<p>MV – Lidské vztahy: vztah mezi kulturami</p> <p>MV – Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur</p> <p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět: Den Evropy</p>	

<p>předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>➤ objasňuje historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>			
--	--	--	--

Očekávané výstupy 2. období

Žák:

Místo, kde žijeme

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Lidé kolem nás

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Lidé a čas

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Název projektu: Jsem chodec

Typ projektu: dlouhodobý, opakující se každý školní rok, s mezipředmětovými vazbami

Spolupráce: s inspektorem PČR

Projekt je určen pro žáky 1. - 3. ročníku

Obsah projektu je uveden v následujících podkapitolách.

Cíl:

- rozvíjet u žáků schopnost uvědomovat si rizika a nebezpečí v silničním provozu
- vnímat okolní dění všemi smysly a učit se vyvozovat správné závěry pro bezpečné chování
- uvědomovat si ostatní účastníky provozu, zejména v roli chodce

Rozvoj žákovských kompetencí:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace
- hledá vztahy a souvislosti mezi získanými informacemi
- využívá získané informace v procesu učení
- projevuje ochotu dál se vzdělávat

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledává informace k problému
- vyhledává různé druhy řešení

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje se výstižně a kultivovaně
- aktivně naslouchá
- vhodně reaguje

Kompetence sociální a personální:

- pracuje s chutí ve skupině
- nebojí se požádat o radu a o pomoc
- umí naslouchat ostatním
- aktivně se zapojuje do práce ve skupině

Kompetence pracovní:

- dodržuje vymezená pravidla
- reaguje a adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení

Průřezové téma k realizaci:

Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

Naplnění očekávaných školních výstupů:

1. ročník

Žák:

- orientuje se v okolí školy

- rozezná a používá bezpečnou cestu do školy
- rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru
- při běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici
- bezpečně překoná silnici
- v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem

2. ročník

Žák:

- orientuje se ve škole i v jejím okolí a je si vědom nebezpečných míst v okolí školy i svého bydliště
- rozezná a používá bezpečnou cestu do školy
- rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru
- rozeznává vybrané značky pro chodce
- bezpečně překoná silnici se světelnými signály
- v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky

3. ročník

Žák:

- reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP, dodržuje dopravní předpisy určené pro chodce
- používá reflexní doplňky a zná jejich dopad
- v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně
- rozeznává vybrané značky, pozná dopravní značky v místě bydliště
- bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy
- ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je
- v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách

Realizace:

Na realizaci projektu se budou podílet jednotliví vyučující, za koordinaci zodpovídá třídní učitel.

Projekt bude realizován jedenkrát ročně formou projektového dne na téma Doprava a žáci 1. stupně ZŠ s výstupy žáků v podobě testů, výkresů a jízd zručnosti.

Obsah bude naplňován především prostřednictvím činností v Prvouce, Pracovních činnostech a Výtvarné výchově, při vycházkách a také při besedě s inspektorem PČR.

Hodnocení projektu:

Průběžně budou hodnoceny jednotlivé aktivity slovním komentářem, rozhovory se žáky a ukládáním prací do žákovských portfolií.

Na závěr školního roku bude provedeno písemné vyhodnocení celého ročního projektu a zkrácená verze bude součástí Výroční zprávy školy.

Tabulka – Učivo - Jsem chodec

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Silniční provoz	<ul style="list-style-type: none"> Účastníci silničního provozu - chodec, cyklista, dopravní prostředky Pojmy v silničním provozu - chodník, obrubník, zábradlí, silnice, přechod pro chodce 	<ul style="list-style-type: none"> Vztahy mezi účastníky silničního provozu 	
Chodník a stezka pro chodce	<ul style="list-style-type: none"> Základní pravidla chůze po chodníku 	<ul style="list-style-type: none"> Základní pravidla na chodníku a stezkách, co a kdo kam smí a nesmí, správné chování, vztahy mezi účastníky na stezkách Značky: Stezka pro chodce, Zákaz vstupu, Chodník uzavřen 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla chůze po chodníku (co se smí a nesmí na chodníku) Kdo je chodec (brusle, koloběžka, apod.) Nebezpečí a nebezpečné chování (vztahy mezi účastníky na stezkách) Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen)
Silnice	<ul style="list-style-type: none"> Co se děje na silnici, chůze po silnici, reflexní doplňky 	<ul style="list-style-type: none"> Základní pravidla chůze po silnici, reflexní doplňky Krajnice a její nástrahy 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla chůze po silnici pro jednotlivce a skupiny Vidět a být viděn – reflexní doplňky Nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě, tramvaj) Značky: Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen, Silnice pro motorová vozidla, Dálnice
Místo pro hru	<ul style="list-style-type: none"> Kde si hrát - vhodná a nevhodná místa ke hře 	<ul style="list-style-type: none"> Kde si hrát - vhodná a nevhodná místa ke hře Na čem se ještě jezdí- - in-line brusle, skateboard, koloběžka; 	<ul style="list-style-type: none"> Silnice a chodník (vhodná a nevhodná místa ke hře) Hřiště a cesta na něj Obytná zóna a její pravidla

		ochrana - přilba a chrániče	<ul style="list-style-type: none"> Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana - přilba a chrániče)
Přecházení	<ul style="list-style-type: none"> Přecházení silnice bez přechodu Přecházení silnice po přechodu 	<ul style="list-style-type: none"> Přecházení silnice bez přechodu Přecházení silnice po přechodu Přecházení silnice po přechodu se světelnými signály 	<ul style="list-style-type: none"> Přecházení silnice bez přechodu; přecházení silnice po přechodu; přecházení silnice s více pruhy; přecházení silnice po přechodu se světelnými signály Přecházení mezi zaparkovanými vozy Přecházení po přechodu s jízdním kolem
Cestování	<ul style="list-style-type: none"> Jízda autem (základní pravidla – autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup) 	<ul style="list-style-type: none"> Jízda autem (pravidla bezpečné jízdy – autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup) Cesta dopravními prostředky (základní pravidla cestování, nástup a výstup, chování za jízdy) Vztahy mezi cestujícími v autě, v hromadných prostředcích 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla chování na parkovišti Nástup a výstup; odpovídající místo k sezení; pravidla chování mezi cestujícími v autě; zadržné systémy – autosedačky a poutání Druhy dopravních prostředků a jejich specifika Pravidla chování na zastávce
	<ul style="list-style-type: none"> Cesta do školy (bezpečná cesta do školy, konkrétní situace) 	<ul style="list-style-type: none"> Cesta do školy (pravidla bezpečné cesty do školy, konkrétní situace a nebezpečí) Poslouchej, dívej se, přemýšlej (vnímání všemi smysly a chápání souvislostí) 	<ul style="list-style-type: none"> Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací; posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)

Název projektu: Jsem cyklista

Typ projektu: dlouhodobý, opakující se každý školní rok, s mezipředmětovými vazbami

Projekt je určen pro žáky 4. a 5. ročníku

Obsah projektu je uveden v následujících podkapitolách.

Cíl:

- rozvíjet zodpovědnost za svoje chování, uvědomovat si rizika a vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; hledat řešení krizových situací; zejména v roli cyklisty;
- upevňovat a rozvíjet získané vědomosti, dovednosti a návyky účastníka silničního provozu – chodce i cyklisty;
- poznávat vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu, uvědomovat si je, učit se bezpečnému chování i v krizových situacích, zejména v roli cyklisty;
- seznámit se s první předlékařskou pomocí

Rozvoj žákovských kompetencí:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace
- hledá vztahy a souvislosti mezi získanými informacemi
- využívá získané informace v procesu učení
- projevuje ochotu dál se vzdělávat
- hodnotí svoji práci a výsledky a vyvozuje z toho závěry

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledává informace k problému
- vyhledává různé druhy řešení
- rozlišuje podstatné od méně podstatného
- dokáže pracovat s textem
- aktivně obhajuje svoje řešení
- vybírá postup k řešení problému
- dokáže řešit problémy samostatně

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje se výstižně a kultivovaně
- aktivně naslouchá
- vhodně reaguje
- využívá získané komunikativní dovednosti pro spolupráci s ostatními
- rozumí různým typům textů a záznamů

Kompetence sociální a personální:

- pracuje s chutí ve skupině
- nebojí se požádat o radu a o pomoc
- umí naslouchat ostatním
- aktivně se zapojuje do práce ve skupině
- nevyvyšuje se nad ostatními členy skupiny, neponižuje je; neposmívá se slabším členům skupiny, soucítí s nimi
- společně s ostatními vytváří pravidla, která poté dodržují, hraje fěr, umí prohrávat

Kompetence pracovní:

- dodržuje vymezená pravidla
- reaguje a adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení

Kompetence občanské:

- poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

Okruhy průřezových témat k realizaci:

Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Naplnění očekávaných školních výstupů:

4. ročník

Žák:

- popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě
- ovládá způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole
- (při vhodných podmínkách školy) prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty
- vybere bezpečné místo pro pohyb na kole
- jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola
- rozeznává vybrané značky
- naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty
- v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci

5. ročník

Žák:

- bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty
- rozeznává vybrané dopravní značky
- poznává vztahy účastníků silničního provozu
- odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení; snaží se zachovat adekvátně situaci
- osvojuje si ohleduplné chování
- snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu

Realizace:

Na realizaci projektu se budou podílet jednotliví vyučující, za koordinaci zodpovídá třídní učitel.

Projekt bude realizován jedenkrát ročně formou projektového dne na téma Doprava a žáci 1. stupně ZŠ s výstupy žáků v podobě testů, výkresů a jízdní zručnosti.

Obsah bude naplňován především prostřednictvím činností v Pracovních činnostech, Výtvarné výchově, při vycházkách, při besedách s inspektorem PČR a také prostřednictvím výuky na dopravním hřišti.

Hodnocení projektu:

Průběžně budou hodnoceny jednotlivé aktivity slovním komentářem, rozhovory se žáky a ukládáním prací do žákovských portfolií.

Na závěr školního roku bude provedeno písemné vyhodnocení celého ročního projektu a zkrácená verze bude součástí Výroční zprávy školy.

Tabulka – Učivo – Jsem cyklista

	4. ročník	5. ročník
Na chodníku	<ul style="list-style-type: none"> Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku 	
Výbava jízdního kola a cyklisty	<ul style="list-style-type: none"> Povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty (přilba, její funkce a použití; reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu) Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> Potřeba správné výbavy jízdního kola a cyklisty (reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu) Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu
Způsob jízdy na jízdním kole	<ul style="list-style-type: none"> Technika jízdy; přeprava zavazadel 	
Bezpečná cesta	<ul style="list-style-type: none"> Místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna) 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici
Cyklista a chodec na silnici	<ul style="list-style-type: none"> Problematika silnice z pohledu cyklisty a značení (základní pravidla bezpečné jízdy na silnici, jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek) Znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění Vedení kola, vyjíždění do silnice Přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře) Značky 	<ul style="list-style-type: none"> Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici Pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce Pravidla jízdy za snížené viditelnosti Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici (bezpečné manévry cyklisty na silnici) Pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek Shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i mimo něj (vztahy mezi účastníky silničního provozu)
Cyklista na křižovatce	<ul style="list-style-type: none"> Druhy křižovatek a kruhový objezd (zásady přednosti v jízdě, odbočování) Vztahy mezi účastníky silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky Vztahy mezi účastníky silničního provozu
Volný čas a sportovní aktivity	<ul style="list-style-type: none"> Plánování trasy a výbava na cestu Cyklista v dopravních prostředcích 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel (vhodné a

	<ul style="list-style-type: none"> • Způsob jízdy ve skupině (zásady ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu) 	nevhodné lokality k uskutečnění aktivit, konkretizace aktivit podle lokality ZŠ a obce)
V ohrožení	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení) 	<ul style="list-style-type: none"> • Krizové situace (možnosti, jejich řešení, důležitá spojení)

Název projektu: Péče o zdraví

Typ projektu: dlouhodobý, opakující se každý školní rok, s mezipředmětovými vazbami

Projekt je určen pro žáky 1. – 5. ročníku

Obsah projektu je uveden v následujících podkapitolách.

Cíl:

- Pečovat o své zdraví
- Uvědomovat si důležitost správné výživy – denní režim, pitný režim, pohybový režim a správnou stravu
- Získání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje

Rozvoj žákovských kompetencí:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace
- hledá vztahy a souvislosti mezi získanými informacemi
- využívá získané informace v procesu učení
- projevuje ochotu dál se vzdělávat

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledává informace k problému
- vyhledává různé druhy řešení

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje se výstižně a kultivovaně
- aktivně naslouchá
- vhodně reaguje

Kompetence sociální a personální:

- pracuje s chutí ve skupině
- nebojí se požádat o radu a o pomoc
- umí naslouchat ostatním
- aktivně se zapojuje do práce ve skupině

Kompetence pracovní:

- dodržuje vymezená pravidla
- reaguje a adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení

Průřezové téma k realizaci:

Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

1. – 3. ročník

Naplnění očekávaných školních výstupů

Člověk a jeho zdraví

Očekávaný výstup v 1. období

- Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotní preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.

Realizace:

Na realizaci projektu se budou podílet jednotliví vyučující, za koordinaci zodpovídá třídní učitel.

Projekt bude realizován jedenkrát ročně formou projektového dne na téma Zdraví s výstupy žáků v podobě testů, výkresů.

Obsah bude naplňován především prostřednictvím činností v Prvouce, Pracovních činnostech a Výtvarné výchově a také při vycházkách.

Učivo a náměty - Péče o zdraví a správná výživa

- Denní stravovací a pitný režim – význam pro zdraví – sestavování jídelníčku
- Základní složky potravy a jejich význam v jídelníčku
- Výživová pyramida – rozmanitost stravy, potraviny rostlinné a živočišné, tekutiny, pochutiny, jídlo čerstvé a upravené, zařazování potravin do skupin: zelenina, ovoce, mléčné výrobky, obilniny
- Vliv stravy na zdraví – omezení tučných výrobků, sladkostí, potraviny prospěšné a neprospěšné zdraví
- Výživa a pohyb, prevence obezity
- Rodinný stůl a stolování, společenské chování (příprava drobného občerstvení, ukázka stolování)
- Reklama a stravování (práce s časopisy a letáky, návrh obalu na potraviny)

Hodnocení projektu:

Průběžně budou hodnoceny jednotlivé aktivity slovním komentářem, rozhovory se žáky a ukládáním prací do žakovských portfolií.

Na závěr školního roku bude provedeno písemné vyhodnocení celého ročního projektu a zkrácená verze bude součástí Výroční zprávy školy.

4. – 5. ročník

Naplnění očekávaných školních výstupů

Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy – 2. období

- Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí i jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

Učivo a náměty

- Základní pojmy - potraviny, poživatiny, pochutiny, pokrm, strava, stravovací režim, jídelníček
- Základní živiny a jejich význam v organismu – bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny, nerostné látky, voda
- Zásady správné výživy, vliv stravování na zdraví, současné směry ve výživě, stravovací návyky
- Biopotraviny, produkty ekologického zemědělství – ochutnávky, exkurze
- Denní množství potravin a tekutin – pitný režim, energetická potřeba organismu, výživa a pohyb, prevence obezity
- Nabídka rychlého občerstvení, preferování potravin správné výživy
- Způsoby podávání stravy, kultura stolování, společenské chování
- Hygiena potravin – nákup, skladování a uchovávání potravin, jakost, datum spotřeby,
- Hodnocení reklamy související se stravováním

Realizace:

Na realizaci projektu se budou podílet jednotliví vyučující, za koordinaci zodpovídá třídní učitel.

Projekt bude realizován jedenkrát ročně formou projektového dne na téma Zdraví s výstupy žáků v podobě testů, výkresů.

Obsah bude naplňován především prostřednictvím činností v Pracovních činnostech, Výtvarné výchově, při vycházkách.

Na 1. stupni základních škol lze problematiku výchovy ke správné výživě velmi dobře propojit s projektem Zdravé zuby, který řeší prevenci zubního kazu u dětí. V tomto projektu jsou některé kapitoly věnovány zdravé výživě. Další projekt, který velmi úzce souvisí, je ZDRAVÁ 5. Jeho cílem je vést žáky k preferování ovoce a zeleniny. Do projektu je také zahrnuta on-line soutěž Hravě žij zdravě. V případě aktuálních nabídek je možné některé z výše uvedených aktivit nahradit popř. doplnit či vystřídat.

Hodnocení projektu:

Průběžně budou hodnoceny jednotlivé aktivity slovním komentářem, rozhovory se žáky a ukládáním prací do žákovských portfolií.

Na závěr školního roku bude provedeno písemné vyhodnocení celého ročního projektu a zkrácená verze bude součástí výroční zprávy školy.

Název projektu: Ochrana člověka za mimořádných situací

Typ projektu: dlouhodobý, opakující se každý školní rok, s mezipředmětovými vazbami

Spolupráce: s členem požární služby, s inspektorem PČR

Projekt je určen pro žáky 1. - 5. ročníku

Obsah projektu je uveden v následujících podkapitolách.

Cíl:

- rozvíjet u žáků význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost
- obstat samostatně v obtížné situaci
- rozvíjet u žáků znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnout se mu;
- posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost
- rozvíjet u žáků schopnost rozpoznat varování před nebezpečím, rozeznat označení
- uzávěrů – zejména plynu, vody, elektřiny, umět určit (popsat) svou pozici v neznámém
- prostředí a zhodnotit možné následky svého jednání, zhodnotit důsledky bezdůvodného
- volání na tísňové linky
- rozvíjet u žáků schopnost bezpečně se orientovat a pohybovat ve známém prostředí (blízkém okolí školy a bydliště) i v méně známém prostředí (jiné části obce, města, příroda) za použití plánů měst a map
- rozvíjet u žáků dovednost poskytnout pomoc při běžných úrazech či onemocněních,
- včetně základního ošetření, i ovládat život zachraňující úkony (resuscitace)
- používání telefonních linek tísňového volání a dalších komunikačních prostředků
- příprava evakuačního záznamníku, zásady pro opuštění bytu a ohroženého prostoru

Rozvoj žákovských kompetencí:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace
- hledá vztahy a souvislosti mezi získanými informacemi
- využívá získané informace v procesu učení
- projevuje ochotu dál se vzdělávat
- hodnotí svoji práci a výsledky a vyvozuje z toho závěry

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledává informace k problému
- vyhledává různé druhy řešení
- rozlišuje podstatné od méně podstatného
- dokáže pracovat s textem
- aktivně obhájí svoje řešení
- vybírá postup k řešení problému
- dokáže řešit problémy samostatně

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje se výstižně a kultivovaně
- aktivně naslouchá
- vhodně reaguje
- využívá získané komunikativní dovednosti pro spolupráci s ostatními
- rozumí různým typům textů a záznamů

Kompetence sociální a personální:

- pracuje s chutí ve skupině
- nebojí se požádat o radu a o pomoc
- umí naslouchat ostatním
- aktivně se zapojuje do práce ve skupině, nevyvyšuje se nad ostatními členy skupiny, neponižuje je; neposmívá se slabším členům skupiny, soucítí s nimi
- společně s ostatními vytváří pravidla, která poté dodržují, hraje fěr, umí prohrávat

Kompetence pracovní:

- dodržuje vymezená pravidla
- reaguje a adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení

Kompetence občanské:

- poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

Okruhy průřezových témat k realizaci:

Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

Naplnění očekávaných školních výstupů:

1. ročník

Žák:

- chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport, s ohněm, s mimořádnou událostí)
- přivolá pomoc
- v případě potřeby použije linku tísňového volání; ovládá základní způsoby komunikace s operátory (přiměřeně věku)

2. ročník

Žák:

- odhadne riziko/nebezpečnou situaci
- dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných

3. ročník

Žák:

- na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost
- jedná racionálně podle osvojeného schématu v případě, kdy se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů a do školy
- rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén)
- chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací
- běžného života; hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby

4. ročník

Žák:

- bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací (nouzové
- východy, označené únikové cesty); aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích
- zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm
- rozezná označení uzávěrů vody a plynu
- poskytne základní první pomoc (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opařeniny
- a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu)
- přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího

5. ročník

Žák:

- rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby
- v modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem
- ošetří úrazy různého charakteru
- charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému
- rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár
- pozná zneužívající osobu (blízkou, ale i neznámou), rozezná rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby a řekne ne na nevhodné návrhy, má základní právní povědomí, umí přivolat pomoc

Realizace:

Na realizaci projektu se budou podílet jednotliví vyučující, za koordinaci zodpovídá třídní učitel.

Obsah bude naplňován především prostřednictvím činností v Prvouce, Pracovních činnostech a Výtvarné výchově, na internetu (interaktivní cvičení), při vycházkách a také při besedě s hasiči nebo inspektorem PČR. Základem osvojování dovedností a způsobů jednání bude praktický nácvik a provádění ukázek, které budou součástí výuky v každém ročníku.

Učivo:

1.ročník

Sebeochrana, pomoc a prevence rizik

- důležitá telefonní čísla tísňového volání a blízkých osob, adresa bydliště
- kdy a jak přivolat pomoc, koho požádat o pomoc, jak se chránit a jak předcházet úrazům, otravám a jiným ohrožením (vazba na řešení běžné rizikové situace v různém ročním období, prostředí a při různých činnostech, včetně železniční a silniční dopravy)
- doma – neznámý člověk (telefon, zvonek u dveří internet), zbraně, alkohol, vhodné i nevhodné dotyky – jejich hranice, nevhodné trestání), komunikace a pomoc rodičů, učitelů
- bezpečný odchod z domova – klíče, výtah

- venku – volba správné cesty do školy, nebezpečná místa v okolí domu a školy, chování při setkání s cizím člověkem, jak se chovat, když zabloudím v cizím prostředí nebo městě
- správné vedení – vysvětlení pojmů a významu – kamarád, blízká osoba, cizí osoba, trápení, smutek, pomoc, příklady ze života
- záchranáři, uniformy, činnosti
- co se se mnou může stát, když se bojím nebo si nevím rady, jak to mohu zvládnout a co mám dělat;

Požáry

- oheň – požár
- prevence vzniku požáru doma, příčiny vzniku požáru doma
- největší rizika požáru
- ochrana při požáru a přivolání pomoci
- pravidlo – zastav se – lehni si – kutálej se

2.ročník

Opakování učiva z předchozího ročníku (diskuze, poznatky, zkušenosti)

První pomoc

- zajištění pomoci při různých rizikových situacích voláním na tísňovou linku nebo oslovením dospělé osoby, nácvik komunikace
- základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních

Péče o zdraví a prevence rizik

- opakování učiva 1. ročníku + rozšíření o nové poznatky, zkušenosti, příběhy a otestování správné reakce dětí (rozpoznání rizik i schopnosti pomoci)
- základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních v souvislosti s osvojováním učiva v oblasti rizik úrazovosti a onemocnění
- bezpečné chování v různých životních situacích, v různém prostředí a při různých činnostech

Požáry a jejich rizika

- základní označování nebezpečných látek
- základní bezpečnostní a výstražné tabulky, zejména nebezpečí úrazu elektrickým proudem, požáru, výbuchu, ozáření, poleptání (kyselinou, louhem, příčiny a prevence vzniku požáru mimo domov
- správné chování při požáru
- přivolání pomoci, ohlášení požáru

Osobní bezpečí a podpora a ochrana duševního a fyzického zdraví

- správné vedení – vysvětlení významu pojmů: lhostejnost, přátelství, rozdíly, žalování, pomoc, strach, zbabělost apod.
- příklady ze života
- jak se umět vypořádat se strachem, který doprovází nebezpečnou situaci

3.ročník

Opakování učiva z předchozího ročníku (diskuze, poznatky, zkušenosti)

První pomoc (opakování a rozvíjení učiva osvojeného ve 2. ročníku)

Mimořádné události

- seznámení s pojmem
- nejčastější mimořádné události (povodně, vichřice, požáry, laviny, únik nebezpečných látek)
- varování před nebezpečím (konkretizace různých způsobů varování, varovný signál Všeobecná výstraha)
- zásady volání na tísňové linky (co zajišťují, kdy volat, rizika a dopady bezdůvodného volání na tísňové linky)

Požáry (modelové situace způsobů chování při požárech), nebezpečí zábavní pyrotechniky)

Péče o zdraví a prevence rizik

- bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel
- nebezpečí za tmy, chování při setkání s cizím člověkem
- citlivé a věku odpovídající vysvětlení podstaty rizikového chování (v souvislosti se šikanou, drogami, fyzickým a duševním násilím, agresivitou), jejich možných dopadů na zdraví (fyzické i duševní), pomoc v nouzi, příklady ze života
- co mi může pomoci, když jsem v mimořádné situaci

4.ročník

Opakování a rozvíjení poznatků z předchozích ročníků (diskuze, poznatky, zkušenosti)

Osobní bezpečí a prevence duševního a fyzického zdraví

- vysvětlení významu pojmů: poznávání cizího prostředí, strach, stres, zbabělost, statečnost apod., příklady ze života
- evakuace (obecně)
- označení uzávěrů, rozvody plynu, vody, elektřiny, označení východů (ve škole)
- bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel
- rizika letních prázdnin
- nález neznámého předmětu, látky, munice; sloupy a stožáry elektrického vedení, spadlé dráty elektrického vedení, transformátory; železniční vagony

Požáry a jejich rizika

- příčiny vzniku požárů
- požáry v přírodě, lesní požáry
- největší rizika požárů

Péče o zdraví a poskytování první pomoci

- různý obvazový materiál a technika vzhledem k poraněné části těla, nácvik
- rizika u vody (bazény, vodní plochy, horské potoky, řeky, moře, tobogany), přecenění sil, nebezpečí jezů na řekách, skok do neznámé vody, vodní víry, tonutí

- (pozn.: lze zařadit i do 3. ročníku ve vazbě na plavecké kurzy), záchrana tonoucího, pohyb na zamrzlých přírodních vodních plochách
- co se se mnou může stát v nebezpečných situacích

5.ročník

Opakování učiva z předchozích ročníků (diskuze, poznatky, zkušenosti)

Integrovaný záchranný systém (složky, význam ve vztahu k řešení mimořádných událostí (obecně))

Požáry a jejich rizika

- způsoby chování při požárech (modelové situace), možnosti hašení požáru
- hasicí přístroje (obecně)
- evakuace při požáru, nácvik evakuace
- evakuační plán – význam, náčrt evakuačního plánu (doma), požární hlásiče
- úniková cesta, druhy únikových cest, význam značek označujících únikové cesty

Péče o zdraví a poskytování první pomoci

- resuscitace (praktická ukázka, nácvik)
- přivolání pomoci, nahlášení události (praktický nácvik)
- prevence rizik letních a zimních sportů (cyklistika, bruslení, výškové sporty, vodní sporty, horská turistika, lyžování, snowboarding aj. – výstroj a výzbroj)
- rizika otrav, jejich příčiny a příznaky (léky, houby, jedovaté rostliny, zkažené
- potraviny, plyn, alkohol, cigarety, drogy, čisticí prostředky, chemické látky, neznámé a nebezpečné látky ve sklepích, na skládkách odpadu)
- rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů

Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému

- vysvětlení pojmů: skutečné hodnoty, citová a mravní zralost, pomoc, neštěstí, přátelství, trápení, lhostejnost, diskriminace, šikana (obecně), kyberšikana (obecně), násilí psychické a fyzické (obecně), linka bezpečí, dobrý příklad, ochrana slabších, dobrý skutek, síla odpouštění, ochrana identity,
- sebepoškozování, sebevraždy, ohrožení a poruchy duševního vývinu v dětství a dospívání, psychické újmy virtuálního světa
- rizika a možné dopady – nevhodné dotyky, obtěžování, fotografování
- základy zvládání stresových stavů
- nebezpečí internetu

Hodnocení projektu:

Průběžně budou hodnoceny jednotlivé aktivity slovním komentářem, rozhovory se žáky a ukládáním prací do žákovských portfolií.

Na závěr školního roku bude provedeno písemné vyhodnocení celého ročního projektu a zkrácená verze bude součástí Výroční zprávy školy.

Vzdělávací oblast	Člověk a společnost
Vyučovací předmět	Etická výchova

Charakteristika předmětu

V doplňujícím vzdělávacím oboru **Etická výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**. Náplň tohoto oboru se realizuje ve vyučovacích předmětech: Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova a Praktické činnosti.

Etická výchova žáka především vede k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Snaží se systematickým osvojováním sociálních dovedností formovat morálně vyzrálého člověka. Žák tímto způsobem získává důležité sociální kompetence: komunikativnost, sebeúctu a zdravé sebevědomí, pozitivní hodnocení druhých a především prosociální styl jednání.

Etická výchova také vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů.

V počáteční etapě základního vzdělání si klade etická výchova za cíl vzbudit zájem žáka o rozvíjení jeho elementární sociální dovednosti prostřednictvím metod běžných v zážitkové pedagogice. Jedná se o rozhovor, diskusi, inscenační techniky, didaktické hry, řešení problémové situace, besedy, projekty atd. Důležitou součástí po každé aktivitě je reflexe, tedy přemýšlení o předchozí zkušenosti a následném shrnutí či zveřejnění učitelem nebo i žákem.

Ve vzdělávacím předmětu Etická výchova směřujeme výuku specificky s ohledem na aktuální potřeby každého žáka k:

- rozvoji sociálních dovedností, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti
- rozvoji samostatného pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život
- samostatnosti při hledání vhodných způsobů řešení problémů
- rozvoji správných způsobů komunikace
- respektu k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí
- schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí
- rozvoji pozitivní představy o sobě samém a schopnosti účinné spolupráce

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru tvoří následující témata: Mezilidské vztahy a komunikace.

- Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
- Pozitivní hodnocení druhých.
- Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
- Komunikace citů.
- Interpersonální a sociální empatie.
- Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.

Časová dotace

Předmět etická výchova není samostatný předmět, prolíná všemi předměty v 1. - 5. ročníku.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy a komunikace, seberegulace a sebeorganizace, kooperace a kompetice řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika

MkV – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro jejich rozvoj

Kompetence k učení

učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztah k učení
- ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)

žáci:

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- učí se pracovat s encyklopediemi a vyhledávat a třídit informace v literatuře a na internetu
- používají obecně užívané termíny
- získané znalosti propojují do souvislosti

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- na modelových příkladech ve svých předmětech naučí žáky algoritmu řešení problémů
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů

žáci:

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

učitel:

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu přiměřenému jejich věku
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace apod.)
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti

žáci:

- učí se správnému vedení rozhovoru
- učí se naslouchat druhým
- dokáží být taktní a ohleduplní
- učí se prezentovat své myšlenky a názory
- učí se základním komunikačním dovednostem v mezilidských vztazích (omluva, pozdravy, poděkování, žádost, prosba, blahopřání, telefonování, dopis)

Kompetence sociální a personální

učitel:

- organizuje práci ve skupinách, učí žáky spolupracovat při řešení problémů
- učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- vede žáky ke vzájemnému respektu, podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

žáci:

- pracují v týmech, učí se chápat efektivitu spolupráce, dokáží zastávat různé role v týmu
- respektují pokyny učitele
- učí se pomáhat a radit slabším a požádat o pomoc zkušenějšího

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence občanské

učitel:

- využívá naučné i vědecké literatury (přiměřené k věku žáků) k vytváření správného postoje k přírodě a k životnímu prostředí
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů

žáci:

- učí zvládnout komunikaci ve vyhraněných situacích
- dokáže rozlišit vhodné a nevhodné chování
- pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo se sociálním znevýhodněním jsou k dispozici vhodně uzpůsobené pracovní materiály
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- vede žáky k organizování a plánování učení
- zajímá se, jaký způsob výuky vyhovuje jeho žákům
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů žakovských prací

žáci:

- dokáže se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívají daných pracovních podmínek
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

PŘEDMĚT: Člověk a společnost – Etická výchova – 1. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Základní komunikační dovednosti		Realizace
<ul style="list-style-type: none"> ➤ si osvojuje oslovení křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci ➤ se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel ➤ vyjadřuje city v jednoduchých situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace • Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva • Základy neverbální komunikace seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky • Komunikace citů identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu 	<p>OSV – Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV - Komunikace: řeč zvuků a slov</p> <p>OSV - Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve třídě</p>	<p>Český jazyk a literatura Prvouka</p> <p>Český jazyk a literatura Prvouka Hudební vých. Výtvarná vých. Tělesná vých.</p>

	Pozitivní hodnocení sebe a druhých		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ si osvojuje základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým ➤ si osvojuje základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • Sebepojetí sebepoznání, sebehodnocení, sebezpřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování • Pozitivní hodnocení druhých projevování pozornosti a laskavosti v běžných podmínkách, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připsování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu • Akceptace druhého zážitek přijetí pro každé dítě, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých 	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – Komunikace: řeč zvuků a slov</p> <p>OSV - Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve třídě, škole, apod.</p>	<p>Český jazyk Výtvarná vých. Tělesná vých. Praktické činnosti</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Výtvarná vých.</p>
	Tvořivost a základy spolupráce		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkol ➤ si osvojuje základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytváření sebeúcty a úcty k druhým ➤ zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvořivost v mezilidských vztazích vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování • Schopnost spolupráce radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce 	<p>OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p> <ul style="list-style-type: none"> • OSV – Kooperace a kompetice <p>OSV – Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého</p> <ul style="list-style-type: none"> • OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů 	<p>Český jazyk Matematika Prvouka</p> <p>Hudební vých. Výtvarná vých. Tělesná vých.</p> <p>Informatika</p> <p>Praktické činnosti</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Elementární prosociálnost darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství 	<p>kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění – relaxace</p>	
	Základy asertivního chování		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ si osvojuje základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytváření sebeúcty a úcty k druhým ➤ zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky ➤ reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc ➤ si osvojuje základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciativa ve vztahu k jiným, hledání možnosti jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu • Asertivní chování rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání 	<p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění – relaxace</p> <p>OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MkV – Lidské vztahy - Princip sociálního smíru a solidarity</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prvouk a Český jazyk Matematika Tělesná vých. Výtvarná vých. Praktické čin. <p>Prvouka Český jazyk a literatura</p>

Očekávané výstupy na konci 1. období

Žák:

- má osvojeno oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci
- podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel
- má osvojené základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým
- má osvojené základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých
- zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky
- vyjadřuje city v jednoduchých situacích
- využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů
- reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc

PŘEDMĚT: Člověk a společnost – Etická výchova – 2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Základní komunikační dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku ➤ se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel ➤ identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace • Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva • Základy neverbální komunikace seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky • Komunikace citů identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu 	<p>OSV – Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV - Komunikace: řeč zvuků a slov</p> <p>OSV - Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve třídě</p>	<p>Český jazyk a literatura</p> <p>Přírodověda Vlastivěda</p> <p>Anglický jazyk</p> <p>Informatika</p> <p>Český jazyk a literatura Anglický jazyk Přírodověda Vlastivěda Hudební vých. Výtvarná vých. Tělesná vých.</p>
	Pozitivní hodnocení sebe a druhých		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> • Sebepojetí sebepoznání, sebehodnocení, sebpřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování 	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne</p> <p>OSV – Seberegulace</p>	<p>Český jazyk Výtvarná vých. Tělesná vých. Praktické</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách ➤ identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozitivní hodnocení druhých projevování pozornosti a laskavosti v běžných podmínkách, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu • Akceptace druhého zážitek přijetí pro každé dítě, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých 	<p>a sebeorganizace</p> <p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV – Komunikace: řeč zvuků a slov</p> <p>OSV - Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve třídě, škole, apod.</p>	<p>činnosti</p> <p>Informatika</p> <p>Hudební výchova Český jazyk Matematika</p>
	Tvořivost a základy spolupráce		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy ➤ se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách ➤ zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvořivost v mezilidských vztazích vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování • Schopnost spolupráce radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce • Elementární prosociálnost darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství 	<p>OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>OSV – Kooperace a kompetice</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého</p> <p>OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní</p>	<p>Český jazyk Matematika Přírodověda Vlastivěda Anglický jazyk</p> <p>Informatika</p> <p>Hudební vých. Výtvarná vých. Tělesná vých.</p> <p>Praktické činnosti</p>

		naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění – relaxace	
	Základy asertivního chování		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně ➤ iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně 	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciativa ve vztahu k jiným, hledání možnosti jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijata jinými, zpracování neúspěchu • Asertivní chování rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání 	<p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění – relaxace</p> <p>OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MkV – Lidské vztahy - Princip sociálního smíru a solidarity</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Příroda věda Vlastivěda Český jazyk Anglický jazyk Matematika Tělesná vých. Výtvarná vých. Praktické čin. Informatika Prvouka Český jazyk a literatura

Očekávané výstupy na konci 2. období

Žák:

- reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku
- uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení
- dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách
- identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí
- jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy
- iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně

Vzdělávací oblast	Umění a kultura
Vyučovací předmět	Hudební výchova

Charakteristika předmětu

V předmětu **Hudební výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. V počáteční etapě základního vzdělání si klade hudební výchova za cíl vzbudit zájem žáka o setkávání s hudbou a rozvíjet jeho elementární hudební dovednosti prostřednictvím pěveckých, rytmických, poslechových, instrumentálních a pohybových činností. Hudební výchova je charakterizována jako činnostní, tvořivý proces. Základem je hra, která poskytuje prostor pro uplatnění dětské aktivity, spontánnosti i vlastního experimentování.

Ve vzdělávacím předmětu hudební výchova směřujeme výuku specificky s ohledem na vrozené hudební vlohy každého žáka k:

- rozvoji hudebního sluchu
- rozvoji hudebního a emocionálního citění
- objevování souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením (pohyb je prostředkem pro rozvíjení všech hudebních činností)
- práci s hudebně nerozvinutými žáky
- postupnému vytváření a upevňování základních pěveckých návyků

Časová dotace

Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný předmět.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
	1	1	1	1	1	5

Organizační vymezení předmětu

Místo realizace

- kmenová třída
- multifunkční učebna
- koncertní sály
- kulturní sál v MÚ

formy realizace

- frontální výuka
- samostatná práce
- práce ve skupinkách
- práce ve dvojicích
- kolektivní práce
- projekty

Dělení a spojování

Nepředpokládá se žádné spojování ani dělení tříd na skupiny.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – poznávání lidí; rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; kreativita; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace a kompetice; psychohygiena;

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel:

- motivuje k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí trpělivosti, povzbuzuje
- učí žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; kučení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- podporuje samostatnost a tvořivost

žáci:

- jsou trpělivi a důslední
- podle individuálních schopností a dovedností, se výtvarně projevuje
- používají obecně užívané hudební termíny

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů
- žáky učí se nebát problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů

žáci:

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- na základě námětů a pokynů, které jsou jim předkládány, samostatně zpracují a řeší problémy
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

učitel:

- vede žáky k používání správné hudební terminologie
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti

žáci:

- dokáže být taktní a ohleduplný
- snaží se prezentovat sami sebe
- při práci dokáže vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- dokáže tolerovat názor jiných

Kompetence sociální a personální

učitel:

- učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- vede žáky ke vzájemnému respektu

žáci:

- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svoji a svých spolužáků
- učí se chápat efektivitu spolupráce
- vytváří si pozitivní vztah k výtvarnému umění
- dokáže přijmout rady a názory ostatních
- respektují pokyny učitele

Kompetence občanské

učitel

- učí žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě
- vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští
- utváří u žáků ohleduplný vztah ke kulturním hodnotám
- vede žáky k respektování pravidel

žáci

- dokáže rozlišit vhodné a nevhodné chování
- chovají se zodpovědně
- přijímají důsledky svého chování
- zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování
- respektují hudební projevy ostatních
- pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo se sociálním znevýhodněním jsou k dispozici vhodně uzpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

učitel

- učí žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky.
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi – cíleně ujasňuje představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.

- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívá daných pracovních podmínek
- seznamuje se s různými profesemi

PŘEDMĚT: Umění a kultura - Hudební výchova – 1. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase ➤ rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem ➤ orientuje se v jednoduchém zápisu skladby 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvní projev Pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, rozšíření hlasového rozsahu • Hudební rytmus Realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • Dvojhlas Počátky jednoduchého dvojhlasu Jednoduchý kánon • Intonace, vokální improvizace Nácvik opěrných písni k volným nástupům – I., III., V. stupeň Hudební hry – hra na otázku a odpověď • Záznam vokální hudby Nota jako grafický znak pro tón Zápis jednoduchého rytmu 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV - Komunikace: řeč zvuků a slov</p> <p>OSV - Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve třídě</p>	
	Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ➤ rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> • Hra na hudební nástroje Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje 	<p>OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmizace a hudební improvizace Hudební hry – ozvěna, otázka, odpověď Jednodílná písňová forma a – b • Záznam instrumentální melodie Čtení a zápis rytmu jednoduchého motivu 	<p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – Komunikace: řeč zvuků a slov</p>	
	Hudebně pohybové činnosti		
<p>➤ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby Dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt Taneční hra se zpěvem Jednoduché lidové tance • Pohybové vyjádření hudby, reakce na změny v hudbě Pohybová improvizace • Orientace v prostoru Utváření pohybové paměti při pohybových hrách 	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého</p> <p>OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>OSV – Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění - relaxace</p>	

	Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ➤ rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální ➤ poslouchá, vnímá a chápe hudbu 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvality tónů Délka, síla, barva, výška • Hudební výrazové prostředky Rytmus, melodie vzestupná, sestupná Dynamické změny v melodii • Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj • Hudební styly a žánry Hudba taneční, pochodová, ukolébavka • Hudební formy Malá písňová forma • Interpretace hudby Slovní vyjádření – pocity z poslechu 	<p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění - relaxace</p>	

Očekávané výstupy na konci 1. období

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

PŘEDMĚT: Umění a kultura - Hudební výchova – 2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ➤ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvní projev Pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu Dynamicky odlišený zpěv Hlasová hygiena Rozšiřování hlasového rozsahu • Hudební rytmus Realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • Dvojhlas a vícehlas Kánon, lidový dvojhlas • Intonace, vokální improvizace Nácvik opěrných písni k volným nástupům – I., III., V. stupeň Hudební hry – hra na otázku a odpověď • Záznam vokální hudby Zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření Nota jako grafický znak pro tón Zápis jednoduchého rytmu Notový zápis jako opora při realizaci písni 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení</p> <p>OSV - Komunikace: řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění, relaxace</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</p>	

	Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá na základě svých hudebních schopností dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednotlivých motivů skladeb a písní ➤ vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace ➤ rozpoznává hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> • Hra na hudební nástroje Reprodukce motivů, témat Hra jednoduchých doprovodů na Orffovy nástroje • Rytmizace a hudební improvizace Tvorba přehrer, mezihrer a doher s využitím tónového materiálu písně Hudební doprovod – ostinato, akcentace Těžké doby v rytmickém doprovodu Hudební hry – ozvěna, otázka, odpověď Jednodílná písňová forma a – b • Záznam instrumentální melodie Čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby 	<p>OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV – Komunikace: řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>OSV – Kooperace a kompetice: dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky</p>	
	Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby Dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt Taneční hra se zpěvem Jednoduché lidové tance • Pohybové vyjádření hudby, reakce na změny v hudbě Pohybová improvizace s využitím tanečních kroků 	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše třída</p> <p>OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v prostoru Utváření pohybové paměti při pohybových hrách 	<p>kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>OSV – Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění – relaxace</p>	
	Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorňuje na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny ➤ získává povědomí o významu B. Smetany, L. Janáčka, W.A. Mozarta, A. Michny z Otradovic, J. J. Ryby, B. Martinů, J. Strausse, Fr. Škroupa, Fr. X. Brixi, V. Nováka, K. Hašlera aj. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvality tónů Délka, síla, barva, výška • Hudební výrazové prostředky Rytmus, melodie vzestupná, sestupná, harmonie, barva, kontrast, gradace, zvukomalba, rytmické, dynamické, harmonické změny v melodii • Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj • Hudební styly a žánry Hudba taneční, pochodová, ukolébavka, menuet 	<p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění - relaxace</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební formy Malá písňová forma • Interpretace hudby Slovní vyjádření – pocity z poslechu • Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby 		
--	--	--	--

Očekávané výstupy na konci 2. období

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Vzdělávací oblast	Umění a kultura
Vyučovací předmět	Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

V předmětu **Výtvarná výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova ročníku směřuje k:

- vyhledávání poznatků a informací o smyslově poznatelném světě a k jejich využití v procesu tvorby a vnímání díla
- samostatnému pozorování a využívání získaných výsledků ve vlastní tvorbě
- posuzování děl vlastních i cizích, hledání jejich shodných, podobných a odlišných znaků
- vytváření a posilování komunikativních dovedností ve verbální i neverbální oblasti
- naslouchání promluvám druhých lidí a jejich porozumění, obhajování svého názoru v diskusi
- účinné spolupráci ve skupině
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém
- pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a smyslu pro tvořivost
- bezpečnému a účinnému používání nástrojů, materiálů a vybavení v rámci vlastní tvorby

Časová dotace

Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný předmět.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
	1	1	1	2	2	7

Organizační vymezení předmětu

Místo realizace

- kmenová třída
- multifunkční učebna
- okolí školy

formy realizace

- samostatná práce
- práce ve skupinkách
- práce ve dvojicích
- kolektivní práce

Dělení a spojování

Nepředpokládá se žádné spojování ani dělení tříd na skupiny.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – poznávání lidí; rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; kreativita; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace a kompetice

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

MV – tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel:

- motivuje k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí trpělivosti, povzbuzuje

- učí žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; kučení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- podporuje samostatnost a tvořivost

žáci:

- jsou trpěliví a důslední
- podle individuálních schopností a dovedností, se výtvarně projevuje
- používají obecně užívané termíny

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů
- žáky učí se nebát problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.

žáci:

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- na základě námětů a pokynů, které jsou jim předkládány, samostatně zpracují a řeší problémy
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

učitel:

- vede žáky k používání správné terminologie
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- učí žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

žáci:

- dokáže být taktní a ohleduplný
- snaží se prezentovat sami sebe
- při práci dokáže vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit

- dokáží tolerovat názor jiných

Kompetence sociální a personální

učitel:

- učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
- organizuje práci ve skupinách
- vede žáky ke vzájemnému respektu

žáci:

- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svoji a svých spolužáků
- vytváří si pozitivní vztah k výtvarnému umění
- dokáží přijmout rady a názory ostatních
- respektují pokyny učitele

Kompetence občanské

učitel

- učí žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalezání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští
- utváří u žáků ohleduplný vztah ke kulturním výtvorům a památkám
- vede žáky k respektování pravidel

žáci

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování
- chovají se zodpovědně
- přijímají důsledky svého chování
- respektují výtvarné projevy ostatních
- pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo se sociálním znevýhodněním jsou k dispozici vhodně uzpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učí žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky.
- učí žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály a nástroji
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívá daných pracovních podmínek

PŘEDMĚT: Umění a kultura - Výtvarná výchova – 1. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Rozvíjení smyslové citlivosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ ➤ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ➤ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> • Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie Tvary Objemy Světlostní a barevné kvality Textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) Jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání</p> <p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje psychika, co o sobě vím a co ne, zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli</p> <p>OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>OSV – Poznávání lidí: rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, hledání výhod v odlišnostech</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: pohled na svět očima druhého</p>	

	Uplatňování subjektivity		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ➤ vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Manipulace s objekty Pohyb těla a jeho umístění v prostoru Akční tvar malby a kresby • Typy vizuálně obrazových vyjádření Jejich rozlišení výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, comics, fotografie, reklama • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) Hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	<p>OSV – Komunikace: řeč předmětů vytvářených člověkem, cvičení pozorování a aktivního naslouchání, otevřená a pozitivní komunikace</p> <p>OSV – Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: odpady a hospodaření s odpady</p> <p>MV – Tvorba mediálního sdělení: tvorba mediálního sdělení pro školu</p>	
	Ověřování komunikačních účinků		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní postoj v komunikaci Jeho utváření a zdůvodňování odlišné interpretace vizuálně obrazných 		

Očekávané výstupy na konci 1. období

Žák:

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

PŘEDMĚT: Umění a kultura - Výtvarná výchova – 2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Rozvíjení smyslové citlivosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) ➤ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model ➤ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> • Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie Tvary Objemy Světlostní a barevné kvality Textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) Jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání</p> <p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje psychika, co o sobě vím a co ne, zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli</p> <p>OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>OSV – Poznávání lidí: rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, hledání výhod v odlišnostech</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého</p>	

	Uplatňování subjektivity		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě, k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) ➤ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Manipulace s objekty Pohyb těla a jeho umístění v prostoru Akční tvar malby a kresby • Typy vizuálně obrazových vyjádření Jejich rozlišení výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) Hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	<p>OSV – Komunikace: řeč předmětů vytvářených člověkem, cvičení pozorování a aktivního naslouchání, otevřená a pozitivní komunikace</p> <p>OSV – Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: odpady a hospodaření s odpady</p> <p>MV – Tvorba mediálního sdělení: tvorba mediálního sdělení pro školu</p>	
	Ověřování komunikačních účinků		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) ➤ při tvorbě vizuálně obrazných 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní postoj v komunikaci Jeho utváření a zdůvodňování odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje Jejich porovnávání s vlastní interpretací 		

<p>vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinek pro jeho nejbližší sociální vztahy</p> <p>➤ nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje</p>			
---	--	--	--

Očekávané výstupy na konci 2. období

Žák:

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví
Vyučovací předmět	Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

V předmětu **Tělesná výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**.

Předmět **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Příležitostí pro pozitivní hodnocení bez ohledu na míru pohybového nadání je vyrovnávání žáka s přiměřenou zátěží, nutnou k dosažení efektu superkompenzace jako způsobu zvyšování výkonnosti a odolnosti organismu při sportovním i pracovním výkonu. **Součástí Tv je výuka plavání ve 2. a 3. ročníku - po 20h.**

Časová dotace

Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný předmět.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
	2	2	2	2	2	10

Organizační vymezení předmětu

Místo realizace

- tělocvična
- školní hřiště
- příroda
- plavecký bazén

formy realizace

- kolektivní hry
- průpravná cvičení
- cvičení s náčiním
- soutěživé hry
- cvičení ve dvojicích
- sportovní soutěže a turnaje

Dělení a spojování

Nepředpokládá se žádné spojování ani dělení tříd na skupiny.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – poznávání lidí; rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; kreativita; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace a kompetice

VDO – občan, občanská společnost a škola

MV – kritické předávání a sledování mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel:

- vede žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.
- uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí trpělivosti, povzbuzuje

žáci:

- jsou trpěliví a důslední
- podle individuálních schopností a dovedností
- snaží se v rámci svých možností
- používají obecně užívané termíny

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů
- žáky učí se nebát problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- podporuje žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

žáci:

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- dokáže zvolit vhodnou cestu k řešení problému
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

učitel:

- vede žáky k používání správné terminologie
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií

žáci:

- dokáže být taktní a ohleduplný
- snaží se prezentovat sami sebe
- při práci dokáže vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- dokáže tolerovat názor jiných

Kompetence sociální a personální

učitel:

- učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- učí žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy
- vede žáky ke vzájemnému respektu

žáci:

- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svoji a svých spolužáků
- dokáží zastávat různé role v týmu
- kriticky hodnotí týmovou práci a výkon svůj a svých spolužáků
- dokáží přijmout rady a názory ostatních
- respektují pokyny učitele

Kompetence občanské

učitel

- v rámci předmětu seznamuje žáky s vhodnými právními normami
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.)
- je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští
- utváří u žáků ohleduplný vztah ke kulturním výtvorům a památkám
- vede žáky k respektování pravidel

žáci

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování
- chovají se zodpovědně
- přijímají důsledky svého chování
- zapojuje se do různých sportovních aktivit

- pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo se sociálním znevýhodněním jsou k dispozici vhodně uzpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

učitel

- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně učí žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme

- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky a tím vede žáka k používání nářadí a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

žáci

- dokáže se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k pohybu
- dodržují organizační, bezpečnostní a hygienické zásady

PŘEDMĚT: Člověk a zdraví - Tělesná výchova -1. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámka
Žák			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích ➤ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy ➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech • Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry Základy gymnastiky Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Průpravné úpoly Základy atletiky Základy sportovních her Turistika a pobyt v přírodě Plavání - plavecký výcvik Lyžování, bruslení (podle podmínek školy) • Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v TV Organizace při TV 	<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního chování</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění -relaxace, hledání pomoci při potížích, dobrá organizace času</p> <p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, moje vztahy k druhým lidem</p> <p>OSV – Komunikace: řeč těla, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti,</p>	

	<p>Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností Měření a posuzování pohybových dovedností Zdroje informací o pohybových činnostech</p>	<p>komunikace v různých situacích</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a škola: práva a povinnosti, schopnost je uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy</p>	
	Zdravotní tělesná výchova		
<p>➤ uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy</p> <p>➤ zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení Zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení • Speciální cvičení Základní cvičební polohy 		

Očekávané výstupy na konci 1. období

Žák:

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- zvládá základní plavecké dovednosti

PŘEDMĚT: Člověk a zdraví - Tělesná výchova -2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ➤ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ➤ jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje 	<ul style="list-style-type: none"> • Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech • Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry Základy gymnastiky Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Průpravné úpoly Základy atletiky Základy sportovních her Turistika a pobyt v přírodě Plavání Lyžování, bruslení (podle podmínek školy) • Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v TV 	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, moje vztahy k druhým lidem</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního chování</p> <p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění-relaxace, hledání pomoci při potížích, dobrá organizace času</p> <p>OSV – Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech</p> <p>OSV – Komunikace: řeč těla, cvičení pozorování</p>	

<p>při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení ➤ organizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy ➤ měří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace 	<p>Organizace při TV Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností Měření a posuzování pohybových dovedností Zdroje informací o pohybových činnostech</p>	<p>a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a škola: práva a povinnosti, schopnost je uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy</p>	
	Zdravotní tělesná výchova		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ➤ zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele ➤ upozorňuje samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> • Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení Zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení • Speciální cvičení Základní cvičební polohy 		

Očekávané výstupy na konci 2. období

Žák:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Vzdělávací oblast	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět	Praktické činnosti

Charakteristika předmětu

V předmětu Pracovní činnosti je realizován obsah vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět je rozdělen na čtyři tematické okruhy: **Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů**. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Časová dotace

Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný předmět.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
	1	1	1	1	1	5

Organizační vymezení předmětu

Místo realizace

- kmenová třída
- multifunkční učebna
- okolí školy

formy realizace

- samostatná práce
- práce ve skupinkách
- práce ve dvojicích
- kolektivní práce

Dělení a spojování

Nepředpokládá se žádné spojování ani dělení tříd na skupiny.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – poznávání lidí; rozvoj schopností poznávání; seberegulace a sebeorganizace; kreativita; psychohygiena, mezilidské vztahy; komunikace

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí; základní podmínky života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel:

- motivuje k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí trpělivosti, povzbuzuje
- podporujeme samostatnost a tvořivost

žáci:

- jsou trpěliví a důslední
- podle individuálních schopností a dovedností, se projevuje
- používají obecně užívané termíny

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů
- žáky učí se nebát problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů

žáci:

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- na základě námětů a pokynů, které jsou jim předkládány, samostatně zpracují a řeší problémy
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

učitel:

- vede žáky k používání správné terminologie
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky.

žáci:

- dokáže být taktní a ohleduplný
- snaží se prezentovat sami sebe
- při práci dokáže vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- dokáže tolerovat názor jiných

Kompetence sociální a personální

učitel:

- učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
- organizuje práci ve skupinách
- vede žáky ke vzájemnému respektu

žáci:

- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svojí a svých spolužáků
- vytváří si pozitivní vztah k pracovním činnostem
- dokáže přijmout rady a názory ostatních
- respektují pokyny učitele

Kompetence občanské

učitel

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští
- utváří u žáků ohleduplný vztah ke kulturním výtvorům a památkám
- vede žáky k respektování pravidel
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- dodržuje zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“.
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.

žáci

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
  - zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování
  - chovají se zodpovědně
  - přijímají důsledky svého chování
  - respektují výtvarné projevy ostatních
- pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo se sociálním znevýhodněním jsou k dispozici vhodně uzpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učí žáky používat různé vhodné materiály, nástroje a techniky.
- učí žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály a nástroji
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívá daných pracovních podmínek

PŘEDMĚT: Praktické činnosti - I. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Práce s drobným materiálem		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti materiálů Přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj. • Pracovní pomůcky a nástroje Funkce a využití • Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • Lidové zvyky, tradice, řemesla 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního jednání, prožívání, vůle</p>	
	Konstrukční činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice Plošné, prostorové, konstrukční stavebnice Sestavování modelů • Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	<p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>	
	Pěstitelské práce		
<p>provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin Půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo 	<p>OSV – Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech,</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstování rostlin ze semen V místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • Pěstování pokojových rostlin • Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	<p>chyby při poznávání lidí</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc</p>	
	Příprava pokrmů		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ připraví tabuli pro jednoduché stolování ➤ chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně • Výběr nákupu a skladování potravin • Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • Technika v kuchyni – historie a význam 	<p>OSV – Komunikace: řeč předmětů vytvářených člověkem, cvičení pozorování a aktivního naslouchání</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody</p> <p>EV – Základní podmínky života: hospodaření s přírodními zdroji, využívání energie, možnosti a způsoby šetření s elektrickou energií</p>	

Očekávané výstupy na konci 1. období

Žák:

- vytvoří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládne elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- provede pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny
- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

PŘEDMĚT: Praktické činnosti - 2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák	Práce s drobným materiálem		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ➤ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ➤ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • Pracovní pomůcky a nástroje funkce a využití • Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • Lidové zvyky, tradice, řemesla 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního jednání, prožívání, vůle</p>	
	Konstrukční činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ➤ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtku ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	<p>OSV – Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – Kreativita: cvičení pro</p>	

		rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích	
	Pěstitelské práce		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ➤ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ➤ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • Pěstování pokojových rostlin • Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	<p>OSV – Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc</p>	
	Příprava pokrmů		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm ➤ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ➤ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně • Výběr nákupu a skladování potravin • Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • Technika v kuchyni – historie a význam 	<p>OSV – Komunikace: řeč předmětů vytvářených člověkem, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody a kulturních památek</p> <p>EV – Základní podmínky života: hospodaření s přírodními zdroji, využívání energie, možnosti a způsoby šetření s elektrickou energií</p>	

Očekávané výstupy na konci 2. období

Žák:

- zvolí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- vytvoří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využije při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- provede jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetří a vypěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

(§ 30 odst. 2, § 31 školského zákona, vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění)

Hodnocení žáků je integrální součástí celého výchovně vzdělávacího procesu. Učitelé na 1. stupni základní školy jsou povinni respektovat současné poznatky věd o člověku a svoje hodnocení provádět v souladu s nimi a s právními normami. Žák má právo být hodnocen způsobem, který je motivující a prospívá jeho osobnostnímu rozvoji.

6.1 Způsoby hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

- Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, /slovně nebo kombinací obou způsobů / o způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
- Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.

- Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
- Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
  - průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
  - stanovené konzultační dny
  - před koncem každého čtvrtletí TS, konzultace (klasifikační období),
  - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

- Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- Hodnocení žáka má působit příznivě na učení i formování osobnosti. Proto je zásadní, aby hodnocení bylo konkrétní, vztahující se k jeho činnosti a výkonu, nikoli posuzující osobnost žáka. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Druhy hodnocení:

1. Sebehodnocení žáka.

Žák má hodnocení svých výkonů rozumět, ale má o něm umět rozmlouvat a uvažovat. Cílem procesu hodnocení je, aby bylo k dispozici pro dialog při pracovní spoluúčasti. Nedílnou součástí výuky v každém vyučovacím předmětu je tedy soustavný a cílevědomý proces rozvíjení dovedností hodnocení a sebehodnocení žáka.

2. Průběžné hodnocení výkonu žáka

Toto hodnocení je povinností učitele provádět během vyučovacího procesu. Formy tohoto hodnocení jsou v kompetenci učitele, např. ústním hodnocením výkonu a přístupu žáka, bodováním, známkou (1 až 5), razítkem aj. Zákonný zástupce je informován prostřednictvím žákovské knížky v případě použití klasifikace a při použití jiných forem toto seznámení provede učitel v případě, když toto hodnocení má zásadní význam pro výstupní hodnocení. Provádění tohoto hodnocení je realizované v souladu s těmito pedagogickými kritérii pro hodnocení.

- cílenost (je zaměřené na cíle výuky a žákům je zřejmé, co se od nich očekává)
- systematickosti (je různorodé a přiléhavé, aby co nejlépe pokrylo rozmanité cíle, a zároveň bylo ucelené)
- efektivnost (přináší dostatek informací a zbytečně neruší a neobtěžuje)
- informativnost (je obsažené, tj. sděluje a zaznamenává vše, co je třeba vědět, a je srozumitelné pro žáky i jejich rodiče)

3. Výstupní (pololetní) hodnocení

ZŠ provádí výstupní hodnocení formou klasifikace. Formu slovního hodnocení používá výjimečně a rozhoduje o něm ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce, a to u žáků s vývojovými poruchami učení nebo specifickými vzdělávacími potřebami a u žáků, cizích státních příslušníků, po dobu adaptace na české prostředí. V tomto slovním hodnocení je popsána úroveň dosažených výstupů i průběh vzdělávání zejména se zřetelem na přístup žáka a toto hodnocení obsahuje slovní vyjádření, které jednoznačně umožní převedení slovního hodnocení do klasifikace

Zásady pro hodnocení chování ve škole

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
  - průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
  - před koncem každého čtvrtletí (klasifikačního období),
  - okamžitě, v případně mimořádného porušení školního řádu.

Výchovná opatření podle § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

- V souladu s ustanovením § 31 odst.1) zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.
- Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou mimořádně úspěšnou práci.
- Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo kázeňské opatření:
napomenutí třídního učitele - ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí; o udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně rodiče - dopisem, ústní informací na pravidelných konzultačních dnech a třídních schůzkách,
důtka třídního učitele – ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení školního řádu, norem slušnosti; důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy,
důtka ředitele školy - ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení školního řádu, zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení školního řádu a jsou postihovány tímto opatřením s následným dopadem na hodnocení chování za klasifikační období.
- Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. **Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.**

Pravidla pro hodnocení a klasifikaci jednotlivých předmětů

V souladu s celkovou koncepcí školy rozdělujeme jednotlivé vzdělávací předměty do tří skupin:

- Matematika, český a anglický jazyk, tj. předměty s nejvyšší mírou výkonnostního hlediska. Celková klasifikace je výsledkem hodnocení úrovně zvládnutí výstupů za sledované období, které definuje školní vzdělávací program. Žákův přístup (aktivita, spolehlivost, disciplinovanost) tvoří doplňkové hledisko klasifikace.
- Ostatní předměty naukového charakteru. V těchto předmětech tvoří základ pro hodnocení průběžný výkon žáka. Žákův přístup (aktivita, spolehlivost, disciplinovanost) tvoří doplňkové hledisko klasifikace.
- Předměty praktického, výchovného a estetického charakteru. V těchto předmětech tvoří pro hodnocení a klasifikaci rozhodující hledisko úroveň přístupu žáka ke zvládání požadovaných činností. V těchto předmětech je žádoucí soustavné hodnocení

ŠVP- Škola vzájemného porozumění a spolupráce, ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí, okres Olomouc, příspěvková organizace
žáků, které ovšem nemá formou klasifikace, ale spíše ústního hodnocení a sebehodnocení. Zákonný zástupce je o tomto hodnocení informován zejména v případech, kdy žák k zvládnutí požadovaných činností neodpovídá žakovým předpokladům.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde
  - jak bude pokračovat dál
- Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.2 Kritéria hodnocení - stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace

Stupně hodnocení prospěchu

1. Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žakovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,

- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.
- Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho

ŠVP- Škola vzájemného porozumění a spolupráce, ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí, okres Olomouc, příspěvková organizace
činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti.

Při klasifikaci v předmětech uvedených s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činností
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování pravidel o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce

ŠVP- Škola vzájemného porozumění a spolupráce, ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí, okres Olomouc, příspěvková organizace
má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- úroveň projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich

ŠVP- Škola vzájemného porozumění a spolupráce, ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí, okres Olomouc, příspěvková organizace
aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupně hodnocení chování

Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Uvolnění z výuky nebo nehodnocení žáka §16 vyhlášky č.48/2005 Sb. novela 256/2012Sb.

- Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.
- Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu²¹), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

V případě klasifikace známkami se celkové hodnocení provádí dle § 15 odstavce (3) a (4) vyhlášky č.48/2005 Sb. V případě kombinace slovního hodnocení a klasifikace bude celkové hodnocení (prospěl s vyznamenáním, prospěl, neprospěl) provedeno tak, že slovně hodnocené předměty jsou pro tyto účely převedeny do klasifikačních stupňů.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním,
- prospěl(a),
- neprospěl(a),
- nehodnocen(a).
- Žák je hodnocen stupněm
  - prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2,
  - prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
  - neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
  - nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Pokud byl žák vyučován podle individuálního vzdělávacího plánu, uvede se za název vzdělávacího programu pomlčka a slova „- **individuální vzdělávací plán**“, tedy: "**Škola vzájemného porozumění a spolupráce - školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - individuální vzdělávací plán**".

6.3 Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

- O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní
- hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6.4 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného školním vzdělávacím programem:

- 1 – výborný ovládá bezpečně
- 2 – chvalitebný ovládá
- 3 – dobrý v podstatě ovládá
- 4 – dostatečný ovládá se značnými mezerami
- 5 - nedostatečný neovládá

Úroveň myšlení

- 1 – výborný samostatně pracuje a chápe souvislosti
- 2 – chvalitebný uvažuje celkem samostatně
- 3 – dobrý menší samostatnost v myšlení
- 4 – dostatečný nesamostatné myšlení
- 5 - nedostatečný odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

- 1 – výborný výstižné a poměrně přesné
- 2 – chvalitebný celkem výstižné
- 3 – dobrý myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
- 4 – dostatečný myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
- 5 - nedostatečný i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

- 1 – výborný užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
- 2 – chvalitebný dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
- 3 – dobrý řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
- 4 – dostatečný dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- 5 - nedostatečný praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

- 1 – výborný aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- 2 – chvalitebný učí se svědomitě
- 3 – dobrý k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
- 4 – dostatečný malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
- 5 - nedostatečný pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své

2 - uspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 - neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.5 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
  - soustavným diagnostickým pozorováním žáka
  - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
  - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
  - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami
  - analýzou různých činností žáka
  - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP)
  - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
  - ohodnocením přístupu žáka ke vzdělávání s přihlédnutím i k souvislostem, které jeho výkon ovlivňují. **Při hodnocení žáků cizinců** se úroveň znalostí českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.
- Žák 2. až 5. ročníku základní školy musí klasifikován průběžně během celého klasifikačního období. Metodické sdružení má za úkol koordinovat způsob hodnocení klasifikace žáků a zjišťovat úroveň a stupně upevněných znalostí a dovedností.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky-současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné, ...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
- Pololetní a závěrečné písemné práce z českého jazyka, anglického jazyka, matematiky a geometrie budou uloženy v ředitelně školy po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku.
- Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
  - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
  - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací
  - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné
  - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva
  - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva
- Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů na pedagogické radě.

6.6 Podrobnosti o komisionálních zkouškách

- Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
  - má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí
  - při konání opravné zkoušky.
- Komisi pro přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
  - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
  - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním

hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

- Opravné zkoušky konají:
  - žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
  - žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku
- Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.
- Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který konal opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)

Žák vykonal dne ..... opravnou zkoušku z předmětu .....s prospěchem .....

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu ..... zůstává nedostatečný

6.7 Hodnocení žáků se specifickými poruchami učení

- Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými poruchami učení je nedílnou součástí výchovně - vzdělávacího procesu. Je to činnost velmi specifická, náročná a klade zvýšené požadavky na učitele. Mělo by přispívat k tomu, aby děti úspěšně zvládly základní dovednosti a měly kladný vztah k příslušným činnostem. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se obecně řídí školským zákonem č.561/2004 Sb., vyhláškou č.48/2005 a č.73/2005Sb.

- Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.
- Úkolem hodnocení je neustálé poznávání a posuzování žáka, jeho vědomosti, dovednosti, projevů a výkonů, ale i schopnosti a předpokladů, zájmů, motivů a dalších vlastností osobnosti. Kromě toho, že je základním zdrojem informací o průběhu plnění výukových cílů, má podíl na utváření psychických stránek žákovy osobnosti. Zasahuje oblast žákovy sebevědomí a jeho sebehodnocení. Může být i významným aktivizujícím a stimulačním činitelem učební činnosti žáka (Vyhláška č.48/2005 Sb.).
- Cílem hodnocení, je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace, jak danou učební problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje.
- Hodnocení a klasifikace může plnit funkci motivační, kontrolní, výchovnou, diagnostickou a regulační. Postihuje celou osobnost dítěte a orientuje se především na kladné stránky osobnosti. Hodnocení je dlouhodobé a je jednou z forem a zároveň výsledkem klasifikace.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- Žák při částečném osvobození od Tv nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

Formy hodnocení:

- symboly - hvězdičky, sluníčka, černé tečky, obrázky,
- hodnocení verbální - pochvaly, odměny, povzbuzování,
- hodnocení neverbální - pohlazení, úsměv, souhlasný nebo nesouhlasný pohled
- slovní hodnocení písemné - pochvaly, poznámky
- klasifikace - hodnocení žáků podle klasifikačního řadu, který se pohybuje ve škále 1-5
- V průběhu školního roku může učitel používat vedle číselné klasifikace a slovního hodnocení také jejich kombinace. Číselnou klasifikaci, ve které jsou respektovány speciálně vzdělávací potřeby, lze doporučit u žáků, kteří se výrazným způsobem neliší od svých vrstevníků.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí. V souladu s cíli ŠVP by se měla zaměřovat na široké spektrum projevů žáka v oblasti poznávací, praktické a hodnotové. Přístup vyučujícího by měl postihovat především pozitivní výkony žáka, a tím podporovat jeho motivaci k učení (Vyhláška 48/2005 Sb.).
- Ve všech předmětech se zaměříme více na to, co žák zvládl, než na vyhledávání poznatků, které nezná a počítání chyb. Hodnocením je třeba poskytnout žákovi radost z dílčího úspěchu, povzbuzovat jej do další činnosti pozitivním vyjádřením, pochvalou, úsměvem, uznáním apod. Při hodnocení nesmí mít dítě pocit, že chyba, které se dopustilo, je neodpuštělný prohřešek. Musí vědět, že chybami se člověk učí, že je důležité chybu poznat a napravit.

Obecné zásady hodnocení

- Vhodným způsobem vysvětlit ostatním dětem rozdílný přístup k hodnocení žáků se specifickou poruchou učení.
- Důležité je dát dítěti s touto poruchou zažít pocit úspěchu.

- Chválit jej za snahu. Dítě často vynaloží veliké úsilí při zvládnání školních úkolů, ale výsledný efekt je minimální.
- Hodnocení a klasifikace by měly vycházet ze znalosti příznaků postižení.
- Při hodnocení a klasifikaci je třeba zvýraznit motivační složku hodnocení.
- Hodnotit pouze jevy, které žák zvládl. Výkony dítěte hodnotit spravedlivě.
- Při hodnocení využívat i jiných forem hodnocení – bodové hodnocení.
- Specifický přístup při klasifikaci žáků je třeba uplatňovat ve všech předmětech, do kterých se promítají příznaky postižení.

Hodnocení a přístupy k žákům s SPU

- **Český jazyk**

Dyslexie je specifická porucha čtení

- žáka nevyvolávat k hlasitému čtení před třídou bez přípravy, dát mu jen část textu, který si dopředu připraví, nekárat žáka, když neví, kde čteme
- čtení ve dvojicích
- předčítání textu
- hodnotit jen krátké čtení po přípravě
- chválit vždy úspěch správně přečteného
- v klasifikaci zohlednit jeho schopnosti

Dysgrafie je specifická porucha grafického projevu

- nechat žákovi více času na psaní
- možno část textu nakopírovat, část nechat dopsat
- zápisy stručné a heslovité
- hodnotit snahu a mírněji hodnotit
- chválit za dílčí úspěch
- zohlednit nedodržení tvaru písmen, sklon písma, navazování písmen, záměny, vynechávky, neudržení psaní na řádku

Dysortografie je specifická porucha pravopisu

- nechat žáka raději doplňovat pravopisná cvičení
- v diktátech psát každou druhou větu (čas na kontrolu a napsání)
- prověrky upravovat jeho vědomostem a schopnostem
- nechat více času na vypracování
- chybně napsaná slova mu předepsat správně, žák opraví opisem

- **Matematika**

Dyskalkulie je specifická porucha matematických schopností

- nechat více času na přečtení slovních úloh, ujistit se, že zadání si přečetl a porozuměl mu
- při číselných a početních diktátech dávat více času popř. vynechávat některé početní úkony
- respektovat pomalé tempo, pomocné výpočty
- umožnit používání podpůrných pomůcek (prsty, tabulky u složitějších výpočtů kalkulačky)
- v geometrii zohlednit vzhled rýsování
- nelimitovat žáka časem, raději ať vypočítá jeden příklad správně
- ověřovat jeho znalosti i ústní formou
- zohledňovat jeho vědomosti, schopnosti a dovednosti

- **Cizí jazyk**

- preferovat ústní formu před písemnou
- výklad učiva v češtině
- označení výslovnosti
- respektovat slova napsaná aspoň foneticky správně

- soustředit se na běžné fráze
- nenutit k doslovným příkladům
- zohlednit jeho úroveň vědomostí, dovedností a schopností
- **Ostatní předměty**
- zohlednit úpravu, chybovost
- dle možností žáka kopírovat zápisy
- znalosti ověřovat i ústní formou
- prověrky a testy připravit dle jeho možností